GLAS SVOBODE
SLOVENSKI TEDNIK
Za Koristi Delavnega Ljudstva.

Glas Svobode.

GLAS SVOBODE
SLOVENIC WEEKLY
Devoted To The Interests Of The Laboring Classes.

GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI.

"OD BOJA DO ZMAGE"! — "KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"!

Štev. 24 — Chicago, Ill. 16. junija 1905 — Leto IV

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Mir, katerega so do sedaj le časniški poročevalci oznanjevali, so pričeli oznanjevati tudi diplomatje. Car, ki je kakor zakrknjen grešnik vedno klical: "Jaz nočem miru", ako so mu prigovarjali, naj sklene mir, je odnehal, je imenoval zastopnika, da se dogovori z japonskim zastopnikom glede mirovnih pogojev, da se bode slednjič vendar razlegal klic: "doli z orožjem", katerega že vsi narodi željno pričakujejo.

Oficielno se poroča, da je pričakovati, da bode konec nečloveškemu klanju na Daljnem Vztoku, ki je končalo sramotno za ruski carizem. Na Daljnem Vztoku ni bil poražen ruski narod, pač pa ruski carizem in njegovi poslušni lakaji.

Pred vsem pa želimo proletarci mir, ker so ruski proletarci darovali življenje za svojega carja, japonski pa za svojega mikada in kapitaliste.

Ako bi se proletarci zavedali svoje moči, bi bilo tako organizirano klanje na debelo dandanes nemogoče. Tako vprav proletarci omogočijo mnogoumore, ker radi oblečejo pisani vojaški jopič in radi vzamejo v roke morilno orožje.

Proletariat dandanes gnoji bojne poljane v interesu roparskih knezov in dobičkaželjnih kapitalistov. Proletariat nima najmanjšega dobička, katerega daje krvava žetev. Naj bodo mirovni pogoji kakeršni hočejo, proletariat ne bode imel nobenih koristi. Proletariatu bodo ostali le pohabljenci, sirote in vdove.

Poročevalec "Eclair-a" poroča, da so Japonci stavili naslednje mirovne pogoje:

$650,000.000 vojne odškodnine.

Mandžurijo se mora vrniti Kini, ostane pa pod upraviteljstvom Japonske.

Japonci obdrže protektorat čez Korejo.

Port Arthur ostane v japonskih rokah.

Odstop transmandžurske železnice.

Transsibirska železnica se mora odpreti mednarodni trgovini.

Porušenje trdnjav v Vladivostoku.

Odstop otoka Sahalina.

Vse ruske ladije, ki so v neutralnih lukah se morajo izročiti Japoncem.

Ruska vlada se mora zavezati, da tekom prihodnjih 25 let ne pošlje nobenega brodovja na Daljni Vztok.

Okupacija Vladivostoka in amurške provincije kot garancija, da bode Rusija plačala vojno odškodnino.

Poroča se iz Tokija, da je Oyama obkolil vojsko širokoustnega generala Linjeviča. Dne 9. junija so zasedli Japonci Liančiučuan in Eršilipo, 70 milj severno vzhodno od Čangtua; Šusangtai in Tungčiacu, 10 milj severno od Čangtua in Hoingtušan, 13 milj severnozapadno od Čangtua.

Dne 11. junija so hoteli Rusi zasesti zgubljene pozicije. Japonci so napad na vsi črti odbili.

Rusija.

Zborovanje zemstvov se je vzlic vladni prepovedi vršilo v privatnem stanovanju. Zborovanja se je vdeležilo 280 delegatov, med njimi pa 28 županov velikih mest. Udeleženci so sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo, konstitucionelno vlado in pa mir na Daljnem Vztoku.

V Nižnem Novgorodu je bila velika demonstracija proti avtokraciji in za mir. Kozaki, krvni psi ruskega carja so se obnašali pametno in niso po stari navadi naskočili neoboroženega ljudstva.

V Rigi je policija zasegla tvornico bomb. Prišlo je do hudega boja s policijo.

Po vsi Rusiji se misli pozvati delavce na splošno stavko, da se izsili konstitucijo. Tudi zdravniki, advokati, učitelji in inženirji so se izrekli za splošno stavko.

V Moskvi je pri razpustu nekega delavskega shoda prišlo do boja mej kozaki in delavci. Več delavcev je opasno ranjenih. V Minsku so podivjani kozaki vbili in poklali nad 100 oseb. Tudi v Erivanu je prišlo do nemirov. Več Armencev je vbitih.

V družbi Rdečega križa so prišli raznim sleparijam na sled. 5000 funtov tobaka, ki je bil namenjen vojakom na Daljnem Vztoku, so požrli grabežljivi in tatinski uradniki.

Avstrija.

V Ljubljani je obžalovanja vredni in bedasti narodni boj zopet zahteval svoje žrtve. Nemški pevci so napravili izzivajoč sprevod po mestu. Slovenci so pa na izzivanje odgovorili s pestmi. V tem boju je bilo ranjenih tudi več otrok, ki so stali kot gledalci v bližini.

Mi obžalujemo, da se narodni boji ponavljajo v 20. stoletju, v stoletju napredka in humanitete. Ta boj le potrjuje naše trdidtve, da dandanes vzlic kulturi še vsi narodi žive na jako nizki kulturni stopinji.

Nemčija.

V "svobodni" Nemčiji so obsodili Gladascha na šest mesecev ječe, ker je napisal knjižico "Splošna stavka". Skalinskega pa v dvamesečni zapor, ker je knjižico na nekem shodu v Berolinu razpečaval. V zadavljenju tiskovne svobode so kapitalistične države podobna druga drugi kakor jajce jajcu.

Francija.

V Franciji je podal minister zunanjih del, Delcasse ostavko, kar je obudilo v parlamentarnih krogih zelo pesimistično naziranje glede razmerja mej Nemčijo in Francijo. Minister notranjih del, g. Rouvier je prevzel portfelj odstopivšega ministra zunanjih del.

V Parizu so zaprli Karola Malata, znanega anarhista, ki je v uredništvu radikalnega dnevnika "Aurore", češ, da je v zvezi z napadom na španskega kralja. Policija ne more dobiti v pest pravih storilcev, radi tega zapira ,nedolžne ljudi. Vsak človek vé, da je Malato tako nedolžen kakor predsednik Loubet. Ali policija je povsod enaka, neumna, zabita in maščevalna.

Srbija.

Nekdanji minister notranjih del, Pahič in justični minister, Nikolič sta v Belgradu na ulici prav pošteno pretepla drug druzega. Nikolič je udaril Pasiča s palico po glavi, Pasič je pa svojega ljubeznjivega nasprotnika pograbil za vrat in ga držal, da mu je sapa pričela pohajati. Nikolič je po tem pretepu podal svojo ostavko.

Tudi pogled za bogove, če se ministri na ulici pretepajo kakor šnopsarji.

Turčija.

Arabski vstaši so zasedli Katabo in Ib, Taiz pa sedaj oblegajo.

Blizo Vodele je prišlo do boja mej Grki in Bolgari. Grki imajo tri mrtve, Bolgari pa 28. Tudi pri Libadiju je grška vstaška četa zadela ob bolgarsko vstaško četo. Padli so trije Grki in 17 Bolgarov.

Norvegija in Švedija.

Norveški državni zbor je proglasil zvezo med obema državama za neveljavno, ker ni hotel kralj Oskar podpisati zakona, ki določa za vsako državo posebne konzulate. Seve, kralju Oskarju je bila ta odpoved službe zelo nevšeč in je dokaj glasno protestiral proti izreku državnega zbora. Ali najbrže mu ta protest ne bode mnogo pomagal.

V Norvegiji se bode najbrže proglasila ljudovlada, ker se vsi princi branijo delat konkurenco iz službe spodenemu kralju Oskarju.

Ameriške vesti.

Stavka voznikov v Chicagi.

Pomožni šerifi, ki delajo službo v interesu kapitalizma, kolnejo, da se kar tema dela. Do sedaj še niso dobili plače za mesec maj.

V denarnih zadevah tudi hlapci kapitalizma ne poznajo šale. Ako ne dobivajo svojih lepih in mastnih plač, se tudi kapitalistični lakaji spremene v upornike, kar je za delavce dobro.

Obrazi kapitalistov, ki so zamotani v stavko, so vsaki dan daljši, ko vidijo, da njih poslušni lakaji odpovedujejo pokorščino.

Tri tvrdke, ki se pečajo z razprodajo moke, so poklicale organizirane delavce na delo.

Vsi kapitalistični listi so se teden dni drli, da bode še 8000 organiziranih voznikov odpuščenih. Prišlo je do konference lastnikov težkih tovornih voz. Na ti konferenci, na čigar izid so v stavko zamotani kapitalisti zmagonosno upirali svoje oči, je pa glasovalo 175 lastnikov, da obdrže organizirane voznike v službi. Le trije lastniki so glasovali nasproti.

Kako hudo teče kapitalistom voda v grlo, dokazuje to, da so najeli pol tucata duhovnic boginje Venere, ki bodo pred sodiščem pričale, da so delavski voditelji njim povedali, da so dobili podkupnine. Seve je vse navadna, prosta laž, s katero hočejo zanesti kapitalisti nezaupnost med stavkujoče voznike.

Chicaški pobje — morilci v Saginawu.

V Saginawu, Mich., stavkajo vslužbenci poulične železnice. Ker so nekateri ljudje iz Chicage importiranemu pomožnemu šerifu F. Harris-u zaklicali nekaj neljubih besed, je ta potegnil revolver in ustrelil unijskega delavca Henrika Weicka, ml., tri druge osebe pa ranil.

Takim otročajem bi morali dati žemljo, mesto revolverja v roke!

Leiterjevo morišče v pravi luči!

Državna rudarska gosposka je ta teden obelodanila oficielno poročilo o nezgodi v Leiterjevem premogokopu. V poročilu je jasno zapisano, da je le malomarnost prouzročila grozno katastrofo.

Z drugimi besedami se pravi, da je katastrofa nastala radi tega, ker je multimilijonar Leiter iz dobičkaželjnosti preziral vse postavno določene varnostne naprave in pripomočke. Ali mi smo prepričani, da se temu morilcu ne bode skrivil niti las na glavi, da še pred sodišče ne bo prišel. "Čemu pa imamo sodišča in državne pravdnike v Zdr. drž.", bode vprašal naiven človek.

Za to, da kapitalisti zakonitim potom ložje obirajo in skubijo delavce!

Proti grabežem in tatovom!

Državni pravdnik Mc Govern v Milwaukee hoče pričeti križarsko vojno proti tatovom in grabežem. Časniki poročajo, da bode nad sto oseb aretiranih. Mestni župan Rose in milijonar Pifster sta neki tudi na sumu, da sta sodelovala pri grabežtvu.

Leta 1900, ko so gradili poulično železnico, so ti "poštenjakoviči" spravili ogromne podkupnine v svoje malhe. Vse transakcije je pa vodil trimilijonski tat Bigelow. — Dober tek!

Ameriška svoboda?

Kmalu bodemo tako daleč, da parobrodne družbe ne bodo nikomur prodale voznega listka, ki se pelje v Evropo na obisk, ako je že precej v letih in nima ameriške državljanske pravice, da se izognejo neprilikam.

Minoli teden so pridržali dva stara potnika na Ellis Islandu v New Yorku, ki sta bivala več let v Ameriki in se peljala le na obisk v staro domovino. Eden je bival 25, drugi pa 20 let v Zdr. drž. Oba sta imela precej denarja pri sebi.

Mi opozarjamo vse rojake, da nihče ne zadobi ameriške državljanske pravice, ako jo sam ne zahteva in magari če biva 100 let v Zdr. drž. Radi tega svetujemo vsakomur, da si priskrbi potrebne listine, predno odide v Evropo, ako noče ob povratku v Ameriko imeti sitnosti.

V znamenju imperializma!

Johnson mora v norišnico! Mladi, fantastični Šved, ki je do sedaj v Bloomingtonu, Ill., prodajal v neki kramariji slanike, kavo in moko, se je predrznil princezinji Alice, Theodorja I. vladarja Zdr. drž. napisati ljubezensko pismice. On mora v norišnico! Siromašen človek, ki se upa razkriti svojo ljubezen hčeri predsednika, je gotovo blazen.

Ta slučaj nas spominja na neki dogodek v Angliji. Tu se je zagledal reven čevljar v kraljico Viktorijo, ki je lahko po pravici o sebi pel: "Vsi zakladi moji, so pesmi moje!" Radi razžaljenja veličanstva so ga vtaknili do smrti v blaznico. Upamo, da se Johnsonu kaj sličnega ne bode pripetilo, dasiravno bi nas ne iznenadilo, ako bi se v imperialistično navdahnjeni Ameriki ne zgodilo isto ž njim, kar je doživel angleško kraljico platonično ljubeči čevljar.

Buržoazijski listi poročajo, da je Johnson že pred dvema leti bival v neki norišnici. Ali poslati ga sedaj zopet v blaznico, ker je nekaj neumnih besed napisal gdč. Alice Roosevelt, bi le dokazalo, da v beli hiši veje pravi dvorski zrak.

V znamenju zakonov!

Z malim detetom v naročju je te dni stopila Margareta Reisinger iz Akron, Ohio, pred sodnika, da bi se zagovarjala, ker je "ukradla" nekaj obleke in živeža. Uboga žena je tožila, da jo je soprog zapustil, da je "kradla" le v skrajni bedi. Zaman! Sodnik jo je poslal v ječo, držal se je neizprosnih zakonov. Z njo sta bili obsojeni v ječo tudi dve mladi deklici, ker sta "kradli" v skrajni sili.

Čemu imamo sodnike? Čemu so nam najslavnejši juristi sestavili zakone? Kdor krade mora po zakonu v ječo. (Ako ni ukradel nekaj milijonov. Opomba vajenca.) Čemu bi se brigal sodnik, ako so siromaki vsled revščine prisiljeni krasti? Takih nazorov so sodniki, ki se drže trdih, mrtvih zakonov in taki so tudi nazori človeške družbe, ki smatra sveto lastnino nedotakljivi. Krasti je prepovedano, prosjačiti tudi, samomor se kaznuje. Siromaki, ki nimajo kaj jesti pridejo v dotiko z zakoni, ako vzamejo košček kruha, da bi si otešili glad; ako prosijo par centov, da bi plačali prenočišče; ako so se naveličali živeti v bedi in hočejo narediti konec svojemu bednemu življenju s samomorom.

Tako je v naši dobri človeški družbi na svetu!

Čas je tu!

"Čas je tu", se je zadrl katoliški župnik Shaefers na shodu v Peru, Ill., "da država upošteva naše opravičene zahteve in opusti vsako zakonodavstvo, ki je katolicizmu nasprotno. Ako od države nismo dosegli to, kar želimo, vendar ljubimo državo. Ako nas tlačijo, mi vseeno ljubimo državo in hočemo ostati njeni najzvestejši državljani: mi smo vendar kristjani."

Kam pes taco moli, vé vsakdo, kdor malo preštudira to ljubezensko izjavo napram kapitalistični državi. Klerikalizem se že leta bori, da bi ameriške brezkonfesionalne javne ljudske šole postale konfesionalne. Ako bode država uslišala to ponižno prošnjo, potem se klerikalci zavežejo, da bodo z vsemi sredstvi nastopili proti socializmu. Klerikalci vedno povdarjajo po svojih reprezentantih — farjih, da so edini zmožni uničiti socializem. Seve tega dela pa nočejo klerikalci storiti zastonj. Za plačilo zahtevajo predrzno, da se jim izroče javne ljudske šole.

Klerikalci naj le pazijo, da si ne bodo pošteno opekli svojih prštov. Do sedaj še nismo v Belgiji in ne v Španiji.

Koliko nesejo zavarovalne družbe?

Kakšen velikanski dobiček nesejo zavarovalne družbe dokazuje škandal, ki se je dogodil v "Equitable Life Insurance Society", koje vodje so porabili ogromne svote za svoje osebne potrebščine, ne da bi podjetje pri tem kaj trpelo. Boj mej voditelji je provzročil preiskavo. Poročilo preiskovalnega odseka je sedaj dokončano. Iz tega je razvidno, da so nekateri denar poneverili, drugi so ga pa zopet razsipali za osebne razvade. V vseh oddelkih so bile grozne razmere! 10 do 20 milijonov tol. so lahko uradniki osebno po lastni pameti potrošili.

Neki vodja družbe, znameniti lahkoživec Hyde je za en sam obed, na katerega je povabil goste, porabil $12.500. Rekel je, da je bil ta izdatek v interesu reklame. Hyde je za potne stroške vračunil $40.000, tretji podpredsednik celo $60.000. V poročilu so še druge točke, ki se bavijo z razsipanjem premoženja družbe. A že ti primeri zadostujejo.

Najbrže je resnica, da ni ta zavarovalna družba edina, v kateri se tako gospodari. Taki "kšefti" le takrat obstojé, ako se gospodari kakor se hoče, ker nosijo dobiček vsled vplačevanja visokih premij. Občinstvo tukaj zopet igra ulogo tepca, na kojega račun žive ljudje, ki niti resno ne delajo. Ljudstvo hoče biti varano, si domišljajo Hyde in njegovi tovariši, radi tega gospodarijo po starem znanem reku: "Za nami vesoljni potop."

Odgovor kakeršnega so zaslužil

General Y. A. Cronje, ki je občno znan iz burske vojne je listom v New Yorku poslal dopis, v katerem oporeka, da ni oblatil vojaškega poklica s tem, da javno za denar nastopa.

Cronje meni, da tu ni umestno govoriti o blatenju vojaškega poklica, ker on sploh ni vojak, da je on le storil svojo dolžnost kot patriot. Ako bi se vojaki po poklicu tako malo ozirali na javne nastope kakor on, ne bi po svetu hodili v pisanih uniformah. Angleški častniki, ki ga sedaj kritizirajo, so tisti ljudje, ki so porušili njegov dom. On ne dobiva penzije kakor njegovi kritičarji. Ako hoče živeti, mora delati, ker si ni drugega rešil iz vojne kakor golo življenje.

Razmotrivanje proletarca.

Vedno nizdol!

Takozvani boljši sloji čimdaljebolj drvé v moralni propad. Nikjer na svetu ni več moralnega gnoja kakor v takozvanih boljših krogih. V teh moralnih gnojiščih nevidimo le možke potapljati se, ampak tudi ženske.

"*Zgledi vlečejo*", in to vprav vidimo pri gnjili do kosti korumpirani buržoaziji, ki vtoneva v svojem lastnem moralnem močvirju.

Še ni dolgo, ko je slučaj znane sleparske Cassie L. Chadwick, odprl vsakomur oči, ki je hotel videti moralno mlako takozvanih boljših krogov, a že je prišla zopet iz New Yorka vest, da so policaji zasegli igralnico za dame.

Ko so policaji vstopili v dvorano, so videli pred seboj gručo v svilo oblečenih in z diamanti posutih žensk, ki so stale ob igralnih mizah in stavile visoke svote denarja pri raznih hazardnih igrah; bile so takorekoč zamaknjene v karte, roleto in pa bilježke o dirkah. Ali v blaziranih obrazih, v bogatih toaletah, v ogromnih zastavljenih svotah je lahko vsakdo takoj čital, da ima pred seboj dame izmed višjih deset tisoč.

Ali naj privlečemo še hujše dokaze o moralničnem propadu današnje buržoazije? Ženske spekulirajo na borzi, staviio na konje, koncem vsega pa še doznamo, da v resnici obstoje že posebne igralnice za ženske.

Ali med tem ko vesele dame zapravljajo svoj čas s tako malopridnostjo in s prsti, ki so po divjaški šegi okinčani s prstani, odštevajo na igralni mizi velike svote, se mnogo žensk trudi v potu svojega obraza za skorjico vsakdanjega kruha. Tu vidimo ženske, ki od zore do mraka delajo za grižljej kruha v modernih perilnicah, ki po 10 ali več ur dnevno sede sključeno ob šivalnem ali pisalnem stroju, ki v tvornicah umirajo pri strojih. V veliki ameriški republiki, o kateri hinavci in zofisti trdijo, da se cedita med in mleko, imamo približno 5,000.000 žensk, ki si s težkim delom služijo svoj vsakdanji kruh.

Ali ni v tem nekako pritajeno soglasje? Da! "Fine" dame, nališpane po licih, oblečene v svilo in baržun, ki slastno pijejo iz kupice življenja, zapravljajo denar, katerega so proletarske žene zaslužile soprogom, očetom ali bratom teh "finih" lahkoživih dam iz boljših krogov.

Ali niso delavci sami krivi, da se buržoazija veseli in zabava na račun delavcev, ker sami današnji korumpirani, izprideni in gnili sistem podpirajo?

Dokler delavci nočete vstopiti v socialistično stranko, dotlej ste sami krivi, ako dame-igralke nosijo diamante v ušesih, zobeh, na prsih, nogavičnih podvezah in čevljih, mejtem ko se morajo poštene matere mučiti pri trdem delu v strganem krilu in razdrapanih čevljih, da slabo preživé svoje otroke.

Delavci sami ste krivi, da ženske v jamah, kjer se koplje antracitni premog, komaj doživé 24. leto. Delavci sami ste graje vredni, ker ravnodušno gledate, kako proletarska dekleta umirajo vsled tvorniškega dela v najnežnejši mladosti, ker se nočete boriti skupno s socialisti za preporod današnje razpadajoče človeške družbe.

Igralnice za dame višjih deset tisoč bodo obstale, vspevale in procvitale, dokler bodo delavci tako neumni, da bodo sami podpirali današnji krivični in korumpirani sistem z vsemi njegovimi napakami in grehi. Kedar bode delavcem padla mrena raz oči, kedar bodo vstopili v socialistično organizacijo in se oprijeli vseh njenih bojnih sredstev: volilnega listka, agitacije, organizacije in če je treba tudi splošne stavke, tedaj se bode kmalu zvršil tudi preporod današnje korumpirane človeške družbe.

Josip Logačan.

Socijalizem je postal sila, s katero morajo računati vse stranke.

Kralj Matjaž

Zgodovinska povest.

XVI.

Na Vrhniki in v Bistri je bilo med tem vse na nogah in vse je iskalo prijorja Celestina. Preiskali so vsako hišo, vsak skedenj, vsak grm, a brez uspeha; cela vrsta ljudi je bila poslana, da preišče bližnje gozde, a tudi ti so iskali zaman. Zdaj ni nihče več dvomil, da so sovražniki odpeljali prijorja Celestina in sodilo se je, da so ga ubili in hitro pokopali. Tudi deželni glavar, ki je bil prišel osebno na Vrhniko, je bil tega mnenja. Sum je seveda v prvi vrsti letel na samostanu podložne kmete, kajti tem je prijor Celestin prizadjal toliko zla, da je bilo naravno, ako se je mislilo, da so ti usmrtili Celestina. Vzpričo temu domnevanemu umoru je bilo takoj pozabljeno nasprotje med evangelisti in med papisti. Dež. glavar in njegovi svetniki so videli v prijorju samo fevdalnega gospoda, proti kateremu se puntajo podložni kmetje, samo velikaša, ki so ga njegovi sužnji umorili; in zato so odredili strogo preiskavo, katero je prevzel cesarski svetnik plem. Rauch iz Ljubljane, in zato so naročili, krivce kar najstrožje kaznovati. Svetnik Rauch se je nastanil v samostanu pri Bistri in še tisti dan začel z zasliševanjem.

Med tem se je v tihem gozdu gori nad Lesnim brdom izvršila strašna sodba, ki jo je ciganski zbor izrekel nad prijorjem Celestinem.

Bilo je že proti večeru, ko so začeli od raznih strani prihajati cigani in kmalu je bila zbrana večja četa. Naposled je stopila v ogljarsko kočo tudi mlada žena, z močno zlato verižico okrog vratu. Tiho je stopila pred Celestina, a ko jo je ta ugledal, je zatrepetal.

— Ali me še poznaš? je vprašala s pritajenim glasom, dočim je v njenih očeh gorel plamen sovraštva in maščevalnosti. Ali si morda že pozabil na hčer kralja Davida, ki si jo v gozdu oskrunil in v samostanski ječi bičal do krvi?

Prijor Celestin ni odgovoril besedice. S temnimi pogledi je motril bujno cvetočo ženo, ki je stala pred njim, da zahteva zadoščenja za storjeno ji zlo, in v onemogli jezi je škripal z zobmi, da nima več moči, ponižati in pogaziti to sodrgo, ki hoče zdaj njega kaznovati. Nekaj trenotkov je bilo v temni koči vse tiho, potem je rekla Ester:

— Oko za oko — zob za zob! Kaj ni tako zapisano v tistih svetih knjigah, iz katerih posnemate kristijani svoje nauke. Oko za oko — zob za zob! Ali se zavedaš neznanskih krivic, ki si jih storil svojim podložnim? Ali se zavedaš krivic, ki si jih storil mojemu rodu? Mene si kakor tolovaj napadel, mi storil silo, mojega očeta so tvoji ljudje ubili in ga mrtvega kakor psa obesili, nagnal si na stotine ljudi, da so gonili in lovili cigane kakor divje zveri in jih obešali brez sodbe, naj so bili krivi ali nekrivi. Oko za oko — zob za zob!

Ciganka je govorila s hripavim glasom. Prevzela jo je strast. Stiskala je pesti in se tresla po vsem životu in vsaka njena beseda, vsaka njena kretnja je izdajala neznansko, brezmejno hrepeneče sovraštvo po krvi.

— Mesece in mesece smo nate čakali, prestajali mraz in dostikrat trpeli glad, samo da se maščujemo. Mesece in mesece sem se veselila trenotka, ko te dobim v roke in ko ti plačam tvoje pregrehe. Danes je prišel ta dan.

Ester je bila tako razburjena, da je omahnila na klop, a hipoma je skočila spet pokonci.

— Zaslužil si smrt, prijor Celestin, in kar si zaslužil, to prejmeš sedaj. Oko za oko — zob za zob.

Cigani so morali priskočiti, da so prijeli omahujočo Ester. Položili so jo na seno in ji dali vode, a zopet se je premagala in čez nekaj trenotkov vstala.

— Spravite ga ven, je ukazala ciganom in šla iz koče, v tem ko so štirje cigani prijeli zvezanega Celestina in ga nesli za njo ter ga položili pred kočo na tla. Ko se je Celestin ozrl, se mu je dozdevalo, kakor da je ravno v tistem trenotku izginil za kočo njegov prijatelj baccalaureus iuris utriusque Simon Kozina, in hipoma mu je bilo jasno, kdo ga je spravil v nesrečo. Zbral je vse svoje moči in zaklical na ves glas:

— Simon Iškarijot — da bi te stekli psi raztrgali za tvoje izdajstvo!..

Cigani so se presenečeni obrnili k Celestinu, a ta se ni zmenil zanje, nego obrnil glavo na stran in zopet molčal.

Cigan Miško je splezal na drevo in položil čez močno vejo debelo vrv ter ukazal:

— Prinesite ga sem!

Cigani so popadli prijorja Celestina in ga nesli pod drevo. Celestin je za trenotek zatisnil oči, da bi ne videl improviziranih vešal, a koj na to, kakor bi se sramoval svoje slabosti, je neustrašno pogledal na vešala in se porogljivo nasmehnil.

— Spravi se s svojim bogom, če hočeš, mu je rekel stari cigan, ki mu je položil zanjko okrog vratu, kajti bliža se tvoja zadnja ura.

Prijor Celestin je junaško umrl. Z neznanskim zaničevanjem je motril cigane, ki so stali okrog drevesa in se jim posmehoval. Ester se je prerinila skozi vrsto ciganov. Strgala je s sebe svojo srajco in stopivši pred Celestina mu pokazala rane na svojih prsih in na hrbtu.

— Tvoj bič je napravil te rane, je siknila polglasno. Vsak tvoj udarec je neizbrisno zarisan na mojem telesu. Takrat si se ti veselil mojih muk, danes se veselim jaz tvojih muk.

Celestin se je porogljivo zasmejal, kakor da bi njemu cigani sploh ne mogli prizadejati nikakih muk. Ester je ta smeh razkačil, da je potegnila izza prsa malo bodalo in rekla:

— Ali ti naj izkopljem oči, ali ti izrežem jezik?

Celestin se je zopet zasmejal, glasno in porogljivo in z neznanskim zaničevanjem vzkliknil:

— Stori, kar hočeš, ciganski smrad, tvoja ieza je meni slast, tvoje sovraštvo je moj ponos.

V divjem srdu se je zapodila Ester na Celestina in sunila z bodalom ali bodalo se je ob Celestinovem usnjenem jopiču zlomilo in odletelo ciganki iz rok. V tem trenotku so cigani potegnili za vrv, ki so jo držali in v trenotku je visel prijor Celestin na veji, Ester pa je kakor blazna poskakovala okrog drevesa, se radovala trepetov Celestinovega telesa in vriskala tako, kakor da je učakala največjo srečo.

— Zvečer ga nesite v Bistro in obesite ga pred samostanska vrata, je Ester ukazala. Samostanci naj vedo, kaj se je zgodilo njihovemu predstojniku. Tam naj visi, kjer je visel kralj David.

(Dalje prihodnjič.)

DVOJNO KEGLJIŠČE! PROSTI PRIGRIZEK!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem v soboto dopoldne dne 17. jun. t. l. odprl gostilno z dvojnim kegljiščem na vogalu Laflin in 20 ulice in Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Priporočam svojo gostilno vsem bratom Slovencem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom v obilen poset.

Točim vedno sveže pivo, najboljša vina in likerje. Prodajam najfinejše smodke. Dober, prost prigrizek vsakomur na razpologo.

John Kumar, gostilničar.

CENE NIZKE! FINO BLAGO!

Najfinejšo kavo, najboljšo moko kakor druge sveže in konservirane jestvine imava vednu na prodaj. Sprejemava naročila tudi na sveže in prekajeno meso.

Naročeno blago pripeljeva na zahtevo brezplačno na dom.

Vse ceneje kakor drugod!

JANKO MEDEN, NACE MALOVASIC

946 So. Asland Ave. vogal 21. Pl.

Chicago, Illinois.

VABILO NA

veliki delavski izlet,

katerega priredi

ČESKA SOCIALISTIČNA STRANKA

v nedeljo dne 18. jun t. l. v

ALTON PARK.

Razna zabava za mlado in staro. Kegljanje na dobitke.

Vozni listki tje in nazaj le 50c. za osebo. Otroci nod 12 let stari 25c.

VLAKI VOZIJO: "Union" kolodvor ob 8:30 in 9:30 dopoldne in se vstavijo na Halsted, Archer Ave., 37. Pl. in California Ave. Vračajo se zvečer iz Altona ob 8:30 in 9uri

Kdor hoče kupiti delnice nove parobrodne družbe "The Frank Zotti Steamship Co.", naj napiše, izreže in pošlje ta le kupon na spodnji naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.

(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico $2.000.000, od katerih je že $1.500.000 uplačanih.

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po $5.00 komad, in Vam prigibno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj povedano svrho, in delnice mi prej ko mogoče dopošljite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrnete v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Ceki, menice (trate) in poštne nakaznice naj se pošiljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Naravoslovne znanosti.

Iz stare domovine.

Ta tehnika je mogoča postala vsled naravoslovnih ved. Ta tehnika vsaki dan spravlja dela na svet, ki človeka učijo, da mu ni treba izkati čeznaravnih moči ne nebesa onstran groba, ista ga uči, da lahko vsi ljudje dobro na zemlji živijo, da ni treba gospodov in hlapcev in da človek mirno lahko pričakuje, kaj po smrti priti ima. Tudi človek iz mase, ki je kaj po omikanejšem svetu bil, se ne priklanja več. In ta naravoslovna veda je tako mogočna, da odganja vse nepotrebne nauke iz zdajšnjih šol. Ona ve danes v vsej naravi brez duhovnika in učitelja starih jezikov in še zraven pravo pot najti, kar ta dva funkcijonarja prošlosti nista znala; ona daje človeku danes vsa orodja v roke; ona mu razkriva vso živečo in neživečo naravo. To polje narave in človeškega življenja, je velikansko. Ako se šola le teh naukov drži, ima dosti učiti. Nauki o naravosluvju so človeka postavili v osredje vsega življenja. Kar temu človeku na svetu, pri življenju služiti more, bo v bodoče predmet šole, ki ima stopiti na mesto zarjavele stare, ki je v naučenju starih jezikov izkala formalno izgojo in zraven zanemarjala za življenje in omiko najvažnejše naravoslovne nauke. In v naravi, v izgledih iste se bo učilo. In izgojala se bode mladina obojega spola jednako in zopet vkup, da spolne svinjarije nehajo, ko se ljudje obojega spola navadijo že z mladosti na pogled moških — ženskih. Mož in ženska morata biti rabljiva kot delavca. Izgojale se bo, da bodo mladi ljudje trdnega zdravja. Higiena v vseh ozirih se sili v šole in drugo življenje. Zdravniki-naravoslovci so danes že precej krotitelji bolezni, posebno kirurgi in bakteriologi. Prejšnji nadzemeljski mislec je roke polagal na bolnika in ta mu je srečno umrl dostikrat po neumnosti. Sedaj ozdravi mož, ozdravlja znanost najhujše bolezni, če le še človeške moči niso popolnoma razjedene. Za uravnavo šole se bijejo sedaj hudi boji. Naše pravoslovje, ki je po večjem otrok nenaravnih razvojev preteklih tisoč let, se bode tudi moralo ukloniti naravoslovju, ki uči, da se ne zatira reveža na korist gmotno bogatega. Zakonodaja mora že zdaj in bo v bodoče vedno več za mase narodov, za produktivne ljudi skrbeti morala; zdajšnje zasebno pravo je roparstvo; le-to uzmogoči, da bogataž revežu lahko vse vzame, če ima kaj od njega tirjati ter se bogataž lahko odteguje večjim davkom. Tudi krvnega davka ne plačuje bogataž toliko.

Tudi družabno, socijalno življenje in njega podlaga dobivlja druge oblike, ko je naravoslovje raztolmačilo zakone človeškega življenja po naravi in zdajšnje človeštvo po tem tolmačenju vidi, kako je neumno hlapčevalo, se dalo utesniti v zversko življenje, v katerem je bil človek človeku volk. Mej živali zmagajo in preživljajo družabne živali ložje, kakor roparske. Boj za biti ali ne je neki zakon življenja, ali vzajemna pomoč je tudi zakon narave in jako razširjen mej živali in ima večjo veljavo.

Naše državno življenje razpada in nove oblike istega se prikazujejo; federativna smer si išče veljavo in na mesto združene moči v vladah, nastopa zadruga mej ljudmi, ki vladanje odvečno stori, in snedeže odstranja. In v to, baje po bogu dano razmerje, da morajo biti vladajoči in služeči, bogati in revni, posvetile so tudi naravoslovne vede ter kažejo v sedanjih razvojih ravno nasprotno.

V vseh razmerah človeškega življenja postajajo naravoslovne vede merodajne. Njih nauk je lahko razumljiv, ker ti nauki koristijo človeškemu delu, pomagajo pridobiti človeku več živeža, lepše, zdravejše stanovati, boljše in cenejše se obleči, hitro se premikati v nadaljše svetove po morju in kopnem za mali denar.

Na tihem se gode te velike prekucije.

Mej omikanejšimi narodi se ne čudijo več ljudje tem novostim in hitro gre upeljava istih naprej. Počasneje se pa svita v krajih, katere je vladalo kraljestvo, katero je bilo zvezano in je še s kat. duhovenstvom. Južni Slovani in vsi Avstrijci smo tako srečni. Ali vendar, tudi pri nas vse počasi prihaja tudi mej naš svet, kar se drugod dogaja. V zdajšnjem času, v zdajšnjem prometu ni mogoče, da bi kak evropejski narod v izobraženju, v razvoju do večje omike zaostajal celo. Koristi življenja, kakor jih podajajo nauki naravoslovnih znanosti so tako velike, da se ne premišlja dolgo najneumnejši pobožnjak, ako bi se jih poslužil ali ne. Življenje po starih naukih je drago za maso in slabo. Vožni list v nebesa je jako drag. Naši mlajši slov. naravoslovci so začeli stare nauke, kakor verske nauke o stvarjenju sveta, človeka itd. ob veljavo spravljati, kazoči na to, da to vse ni resnica. Proti kat. duhovniku in starevu verstvu se bijejo sploh na Kranjskem precejšnji boji. (Kranjski Slovenci so v vsej zgodovini Slovenstva vodilni.) Seveda upije zaradi tega naš duhovnik. Razumljivo je to; gre se za njegovo polno kašto, za vlado nad kmetom. Ker ima duhovnik kmeta v svojih rokah, vlada isti na slovanskem jugu skoraj tri četrtine ljudi.

Škoda, da imamo Jugoslovani tako malo izobraženih neodvisnih ljudi. Kaj pomaga, da naši učitelji, zdravniki, pravdniki že mislijo moderno, v državnih službah je večina istih in zamašijo jim kmalo usta, če se sploh upajo z odkritosrčnostjo na dan. Zgodovinarje imamo take, da si nobeden ne upa kaj spisati, kar bi ne bilo všeč duhovenstvu. In to duhovenstvo drži pod strogim nadzorstvom naše profesorje na srednjih šolah. Ne smejo ganiti se. Vseučilišča pa ni in ne tehnike na domačih tleh.

Počasi stopa pri nas napredek v življenje. Tujina jemlje najbolše naše ljudi iz mase v svoje delo, doma potem lahko vlada pop ženske in starejše ljudi. Ali upati je tudi pri nas boljših dni, čim prej se ojači socijalistično stremljenje tudi pri nas, bi je otrok zburje naravoslovnih ved. Socialisti, ki z duhovniki nemajo prijateljstva, so brezobzirni. Dosti pomoči pride lakho od Vas v tujini živečih Jugoslovanov, ako podučeni domov pridete in rojakom poveste, kako misli in živi in dela drugi svet.

Konec.

CENA KNJIG.

Katere se dobi pri upravništvu "Glas Svobode" poštnine prosto.

Spisi Zofke Kvedrove, $1.00
Quo vadis, $1.50
Trije Mušketirji, $2.50
Rusko-slov. slovar. $1.60
Preko morja, 35c.
Na bojišču, 35c.
Križarji, $2.60
Marica, 35c.
Islandski ribič, 60c.
Kirdžali, 80c.
Beračica, 18c.
Žrtev razmer, 25c.
Koledar, 25c.

POSEBNI OGLAS.

Nova prekomorska črta—Sredozemsko in Adrijansko morje. —

Cunard Line.

ustanovljena leta 1840.

S 26. aprilom 1904 so pričeli pluti parniki **Cunard Line** iz New Yorka preko Neapolja v Trst in Reko.

Parniki plujejo iz New Yorka:

Pannonia (nov parnik, z dvojnim vijakom, 9,851 ton) dne 6. jun. t. l.
Ultonia (nov parnik, z dvojnim vijakom, 10,402 ton) dne 27. jun. t. l.
Slavonia (nov parnik, z dvojnim vijakom, 10,606 ton) dne 11. jul. t. l.

Kasneje odpluje vsakih 14. dni en parnik.—Pri naših agentih dobite vozne listke po najnižji ceni. Tretji razred je opremljen z vsem modernim komfortom. F. G. Whiting, ravnatelj na Dearborn in Randolph ulici, Chicago.

Se iščejo agentje!

500 mož potrebuje za Rainerjevo pivo in Bourbon Wisky piti, fine smodke kaditi in se veseliti.

ANTON KRIZE,
OAT HILL, NAPA CO., CAL.

Prodajam vozne

listke (šifkarte) za francosko črto—Havre New York in naobratno; nadalje za Cunard črto Reka, Trst New York in naobratno.

Francoski parniki vozijo po 6 dni, parniki Cunard črte pa po 12—14 dni od Trsta ali Reke do New Yorka.

Postrežba izborna na obeh črtah.

Pošiljam tudi denar v staro domovino po dnevnem kurzu in sem v zvezi z najboljšimi bankami v Ameriki in stari domovini.

Vsa tozadevna vprašanja naj se pošiljajo na naslov:

M. V. KONDA
683 Loomis St.
Chicago, Ill.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače — sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

Raznovrstni godbeni instrumenti po nizki ceni.
JOS. JERAN,
459 W. 18. St. Chicago,
se priporoča za popravljenje god. instrumentov

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA
sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St, Tel. Canal 1405

Pozor! Pozor!

Slovenci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače— najboljše in najfinejše unijske smodke. **Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.**

Vsem Slovencem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohistvo pri NAS

Jas. Vasumpaur,
na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

SLOVENCEM in HRVATOM,

da sem otvoril na voglu 18 Pl. in Loomis St. novourejeni

Saloon.

Poleg tega imam prostorne dvorane za obdrževanje sej in zabav. oglasite se pri meni in pokažem Vam prostore.

S spoštovanjem

(Telefon Canal 7231) **JOSEPH POLACEK,**
683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago, Ill.

DELAVCI.

Bolestna mesečina.

Mnogo ženske trpe hudo med mesečnim čiščenjem. To ne bi smelo biti tako, kajti narava ni nik dar tako nameravala. Uživajte

Severov regulator za ženske

redno več dnij, pred no pričakujete čiščenja. Ženski organizem tako uravna, da ne čutite nič bolečine ali neugodnosti. Cena $1.00.

Živčna onemoglost

in slabost z vsemi svojimi zlimi posledki se hitro in stalno ozdravi s

Severovim nervotonom.

Severov nervoton ozdravi nespečnost, nervozno neprebavnost, nervozno slabost in bolezan sv. Vida. Cena $1.00.

Če pomislite, da piihaja vsaka trobica moči v človeškem telesu od hrane in pijače, ki jo prejema želodec, si takoj lahko predstavljate važnost dobre prebove.

Ženske, ki delajo in se ukvarjajo, moški, ki žive moderno trudapolno življenje v naglem lovu na uspeh, prevečkrat pokvarijo svojo prebavo nepoboljšljivo.

Če bolehate na neprebavnosti kakršnekoli vrste, potrebujete dobre želodčne tonike in popravila, kakor je

Severov želodčni grenčec.

Takojšnja olajšba in stalno ozdravljenje za vse želodčne neprilike. Ta proslavljeni grenčec oživlja želodec, pomnožuje odpravo želodčnih sokov in usposobija želodec za izvrševanje njegovega dela. Cena 50c in $1.00.

Cenjeni gospod:— Lepa hvala za Vaša zdravila. Misim, da mi je Vaš želodčni grenčec ohranil življenje. Dasi sem sedaj stara 83 let, lahko hodim brez pomoči drugih, če pijem grenčec, in dasi sem bila bolna mnogo let. Želim Vam dobrega zdravlja in uspeha.

S spoštovanjem
R. ROTH, Yuba, Wis.

Na prodaj v vseh lekarnah. Zdravniški svet zastonj.

Nagli revmatizem

je hud napad revmatičnih bolečin, ki traja več dnij ali tednov in potem prestane.

Severovo zdravilo zoper revmatizem

olajšava bolečino, zmanjšuje otekle členke in uspešno tira strup iz ustroja ter prepreča povratek bolezni.

Cena $1.00.

Srčno utripanje

ni vedno povzročeno po organski in neozdravljivi srčni napaki. Morda je kako motenje v delavnosti in slabost, ki se lahko uravna.

Severova srčna tonika

je neprecenjena za kakršnokoli srčno stisko in naj bi se takoj zauživala, brškо postane srčna delavnost slaba, neredna ali bolestna. Cena $1.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as Second Class Matter.

Subscription $1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek in velja za AMERIKO:
za celo leto $1.50
za pol leta 75c
ZA EVROPO:
za celo leto .....kron 10
za pol leta .....kron 5

Prvi svobodomiselni list za slovenski narod v Ameriki.

Naslov za dopise in pošiljatve je sledeči:

'Glas Svobode'
683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.

LABEL PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL CHICAGO, ILL.

Dopisi.

NA ZNANJE.

Z današnjim dnem prekličem oglas glede slovenske univerze v Jolietu, katerega je brezplačno prinesel "Komar" v prvi številki, zajedno pa obveščam, da sem sprejet kot profesor na univerzi sv. Simplicija v So. Chicagi, kjer bom predaval sveto teorijo blaženega "Komarja". Sakser se je takoj vpisal kot redni slušatelj, a njega sem poslal v Kankakee, Ill., da mu bodo vsaj deset dni preje vlivali pamet s škafom v butico, da bode zmožen umevati čudno in sveto teorijo blaženega "Komarja".

Petrič.

Neosnovana kapitalistična trditev

Kapitalisti trdijo, da so svoje milijone in multimilijone pošteno zaslužili s "svojim duševnim delom". Socialisti gotovo priznajo vrednost duševnega dela in tudi ne trdijo, da so pravi delavci le tisti, ki delajo z rokami. Ali ljudem je dandanes nekako prirojeno, da svoje duševno delo više cenijo kakor svojega bližnjika. Ker pa kapitalist vsled kapitalističnega sistema sam ocenjuje svoje duševno delo, je naravno, da sebi prisodi ogromno plačilo, delavcu pa da le drobtinice, dasi je delavec za produkcijo isto ali pa še več storil kakor kapitalist.

Kapitalist dandanes deli zaslužek z delavcem in sicer vedno na škodo delavcu. To pa socialistom ni všeč in radi tega pobijajo to krivično delitev.

Cerkveni trust.

Rev. dr. Johnson je v Fifth Ave. baptistovski cerkvi v New Yorku priporočal v daljši pridigi vernim ovčicam, da bi se vse vere združile. Dokazoval je kako si razne vere delajo umazano konkurenco, da vsled tega ostanejo žepi ubozih dušnih pastirjev prazni, poleg pa še trpi mnogo tudi vera.

J. D. Rockefeller je tudi član te cerkvene občine. Vsled komplimenta, katerega mu je naredil rev. dr. Johnson, je bil kralj olja vidno skrivnostno sladko ginjen. Po končani pridigi je ostal v cerkvi in je ljubeznjivemu pastorju prigovarjal, naj ne opusti svojega načrta, dokler ne bode spojil boga v en sam velik trust. V začetku so tudi zabavljali nekateri hujskači proti trustu za olje, ali Rockefeller se ni ustrašil teh nizkih zabavljic, ampak nadaljeval svoje "človekoljubno" delo, dokler ni ustanovil mogočni trust za olje.

Tudi mi se strinjamo z Rockefellerem in drm. Johnsonom. Čemu umazana konkurenca? Ta le škoduje verskemu "kšeftu". Nebeški trust z John D. Rockefellerem na čelu, ki bi nebeško veselje prodajal na čevlje in jarde, bi moral nesti ogromne dobičke. V tem oziru nam jamči J. D. Rockefeller, ki se razume na dobičkonosna podjetja, ne oziraje se na to, da bi imel trust za olje edino izrečeno pravico dobavljati "sveto olje".

Ta načrt ni popolnoma nov. Že v srednjem veku so se papeži trudili, da bi bili neomejeni gospodarji v Evropi. Tudi nebeško veselje se je prodajalo na metre — za odpustke. Nakrat so se pa pojavili hudobni ljudje Martin Luter, Jurij Kobila, Primož Trubar, Jan Hus in drugi in verski trust je vzel žalosten konec. Od tedaj pa divja v tem "kšeftu" tudi divja in umazana konkurenca.

Česar nam je treba?

V minolih letih se je čestokrat vprašalo: "Česar je treba, da bode človek zveličan?" In odgovor se je enostavno glasil:

"Vere!"

Ali dandanes se pa vpraša:

"Česar je treba, da bode človek zdrobil suženjske verige, ki vežejo mene in moje brate-delavce, da bode odstranil bedo in siromaštvo, v katerima žive produtkivni slojevi; da bodo živeli vsi v bratstvu, svobodi in enakosti; katere danes tlačijo, izsesavajo in odirajo?"

Odgovor je lahak:

"Spoznaj svoje pravo, svoje koristi; spoznaj svojo moč in svoje dolžnosti; spoznaj svoje brate, svoje razredne tovariše. Vstopi v organizacijo zavednih delavcev, pridruži se socialistom!"

Bodimo ljudje!

O Diogenu, starogrškem modrijanu, ki je prebival svoje dni v sodu in jako skromno živel, se pripoveduje, da je nekega dne hodil s svetilnico v roci pri belem dnevu po atenskih ulicah. Ko so ga someščani vprašali, česar išče, je na kratko odgovoril: "Ljudi!"

Tisočletna resnica je v ti anekdoti.

Da — kje so ljudje?

Človek, ki ne misli, se bode temu vprašanju smejal. Čitalec, ki čita to vprašanje, naj le ogleda svoja bližnja bitja, ki hodijo po dveh nogah, potem se naj vpraša: ali so res vsa ta bitja ljudje, pravi ljudje?

Med njimi bodeš našel ljudi, le nekaj pravih ljudi; druge pa le človekoslovje pripoznava ljudem, katere se zopet lahko karakterizira kot ljudi po poklicu ali strankarske ljudi.

Mi srečavamo v svojem življenju kapitaliste, zdravnike, duhovnike, sodnike, delavce itd. To so ljudje po poklicu, ki pripadajo še večinoma k kapitalistični stranki. Torej so oboje: ljudje po poklicu in ljudje — strankarji.

Taki ljudje so podvrženi največjim zmotam. Ti ljudje ne smatrajo življenje za glavno nalogo, ampak svoj poklic ali pa stališče, katero zavzemajo v stranki.

Današnja družba, ki je zidana na sebičnost, zasebno lastnino, na krivice sploh, pa smatra človeka, ki je vse daroval svojemu poklicu ali stranki, za nekak ideal.

Da smo tako daleč došli, da je z napredkom kulture — tu pridejo le kulturni narodi v poštev — življenje izgubilo svoje pravo, so zakrivile razmere, ki so zadobile nekako posebno lice, ko je človek pričel razmišljati kaj je moje, kaj tvoje, ko je človeški družbi dal za podlago osebno lastnino.

Od istega dne so pričeli ljudje s svojimi naredbami in uredbami medsebojno otežkočevati si življenje, njih inteligenca se je morala vedno bolj in bolj vporabljati za pridobitev življenskih potrebščin; za življenje ni ostalo nič; razvoj svobodne človečnosti je bil takoj v zibelki zadavljen in le posamezni so se razvili do pravih, svobodnih ljudi. Seve, potem so se drugi tem posameznikom čudili; ali ljudje, izvzemši posameznike, se vendar niso mogli dvigniti do pravega človeštva. Ostali so le pri občudovanju druzih, pravih ljudi.

Ako hočemo ljudi spraviti na drugo pot, ako jih hočemo učiti spoznavati lastnino in autoriteto, ako hočemo ustanoviti človeško družbo pravega človekoljubja, svobode, jednakosti in bratstva, potem moramo zaklicati ljudem, ki trpe pod pritiskom današnjih razmer: Vzdramite se! Pričnite vendar z borbo proti nizkosti, podlosti! Bodite ljudje!

Vrzite že vendar od sebe plašč človeka po poklicu in ne ginevajte v delu, ki je le sredstvo za vzdržavanje in udobnost življenja. Vrzite kapitalistične strankarske nazore v kot, ne hvalite slabo za dobro, ker to vaše stanovske in kapitalistično strankarske koristi zahtevajo.

Dovolite, da bodemo ljudje!

Nov list.

Dobili smo prvo številko "Komarja", ki izhaja v New Yorku. G. Sakser je že tedne delal reklamo za novo "kulturno" podjetje. Udarjal je vprav čifutski na reklamni boben, vabil je vprav s sirenskimi glasovi slovenske delavce v Ameriki, da si naroče nov humorističen list. Nas ta reklama malo briga, posebno kako jo kdo izvršuje. To je vsakemu svobodno!

Ali ko smo dobili prvo številko v roke, smo doznali, da je krožeči hrib porodil miš. Zaman smo iskali satire, zaman pristnega narodnega humorja. Pa saj ni čudo! G. Sakserju se ni šlo za satiro in humor, ampak da bode blatil svoje konkurente (Schlander, Zotti) v listu, zajedno pa tudi včasih prav po pobalinski napadel socialiste, ker on in njegovi uredniki niso zmožni logično odgovarjati na štvarne članke v veliki, kulturni (?) plahti, s katerimi so njemu socialisti v "Glas Svobode" potegnili krinko raz obraz.

Kakšne vrste satiro bode prinašal "Komar", naj služi ta-le pesmica v dokaz:

"Tetka srečala je brata,
Kam pa kam tako vesel —
Pa cilinder, pa cigaro
Saprabolt — gospod si cel.

Tiho, tiho, stara škatlja.
Kaj zastopiš ti ta svet —
Danes smo gospodje — sakra
H socijalistom sem sprejet.

Glas svobode oznanujem
Farbam kar en gros ljudi
Denarje zbiram — jem in pijem
Skratka — fajn se tok živi."

S tem, da smo ponatisnili "duhovito" pesmico iz "Komarja", smo jo obesili nekoliko nižje, da jo lahko vsakdo čita, da se sleherni slovenski delavec prepriča o "humorju, satiri in logiki" Sakserjevih lakajev.

Tako nizkoten ton kakor je v tej pesmici, je tudi v vseh druzih "duševnih" proizvodih "Komarja". Včasih se pa ti "duševni" proizvodi spremene v navadno oslarijo, ki nima ne repa ne glave.

Tako zgleda prva št. bombastično napovedanega "Komarja".

Mi bi gotovo molčali o vsebini "Komarja", ako bi ne bila naša sveta časnikarska dolžnost da spregovorimo svojo sodbo o vsakem slov. listu, ki prične izhajati, ker prva št. je nekako duševno zrcalo vsakega lista, v katerem se zrcali njega princip. Pač pa bodemo v prihodnje malo več časa in prostora posvetili Sakserjevi veliki, kulturni (?) plahti, ki je mati "Komarja", ki je pa mesto zdravega in krepkega otroka povila pravcati nestvor.

Rdeča straža.

POZOR ROJAKI!

Opozarjamo rojake, da nam bodeknjižica "ŽRTEV RAZMER" ali "ZAPISKI KRANJSKEGA KAPLANA", kmalu pošla. Kdor želi imeti knjižico, v kateri se slika pogubonosno delovanje nekaterih duhovnikov po imenu za naš narod, naj dopošlje 25c. na upravništvo "Gl. Sv." in pošljemo mu jo takoj.

Zaloigra, ki se opisuje v knjižici, se je završila na Kranjskem ter je povsem resnična.

$21.35 v Asbury Park, N. J., $21.35

in nazaj po Nickel Plate železnici. Listki so veljavni tudi preko New Yorka, ki se prodajajo dne 29 in 30. junija, 1. in 2. julija, z dovoljenjem do povratka dne 31. avgusta, ako so listki vplačani.

Prodaja voznih listkov v Chicagi na 111 Adams ulici in avditoriju Anex. Železniška postaja na vogalu La Salle in Van Buren ulic.

Slovenci v Johnstown-u in okolici pozor!

Društvo "Adrija" št. 3 S N P J priredi dne 3. jul. t. l. ob 7 uri zvečer veselico v "Hrvatski dvorani" na 7. Ave. v Cambria City.

Na veselici svira godba broječa 4 može. Vstopnina za moške osebe 25c. Dame vstopnine proste.

Delavci v Johnstownu in okolici, ki se s teškim delom trudite za vsakdanji kruh, posetite veselico do zadnjega moža. Tudi delavec je človek! Zakaj ne bi bil tudi včasih vesel in saj za nekaj časa ne pozabil na vsakdanje zlo. Odbor.

OBLEKE ZA ODRASLE IN DEČKE

Za to sezono, priredili smo za v pregled in prodajo izvrstno skladišče raznih oblek prve vrste. Za nizko ceno si nabavite fino blago. Cene so **OD $5.00 DO $20.00**

Vogal Blue Island Ave. in 18 ulice.

JELINEK & MAYER, lastnika.

ODEVNI ATLAS SPOLEČNOST

NORTHERN PACIFIC YELLOWSTONE PARK LINE

Izleti v Alasko.

Prva vožnja v juniju iz Tacoma in Seatle.

Jako nizke cene na NORTHERN PACIFIC RY.

Za čas ceno in druge informacije pišite na C. A. Mathews, Agent Passenger Dept. 208 S. Clark St. Chicago, Ill. Pošlji 6. centov za knjižico "Wonderland 1905" na A. M. Cleland General Passenger Agent, St. Paul, Minn.

? Yondorf Bros ?

365--367 Blue Island Ave. na vogalu 14. ceste.

Svetovnoznani trgovci z obleko za možke in dečke. V naši zalogi so naprodaj pomladanske obleke najrazličnejšega kroja. Delo solidno, blago trpežno, cene pa nizke.

Možke obleke od $6.50 do $22.00

Površniki od $8.50 do $18.00

Obleke za dečke in otroke od $3.50 do $7.50

S & H zelene varstvene znamke za vsaki komad, katerega kupite.

Obiščite nas in prepričajte se.

Slovenska Narodna Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St.., Chicago, Ill.
Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago. Ill.
MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Odbor S. N. P. J. ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vse člane, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise prvemu tajniku.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; **denarne pošiljatve** pa blagajniku Frank Klobučarju.

Društvene vesti.

Društvo **"Slavija"** št. 1. S. N. P. J. v Chicagu, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Naročni dvorani na 587 S. Centre Ave. John Duller, tajnik, 12 W. 25th St., Chicago, Ill.

Bratsko društvo **"Triglav"** št. 2. "S. N. P. J." v La Salle, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu točno ob ½2 uri popoldan, v prostorih M. Kumpa. D. Badovinatz, tajnik.

Društvo **"Adrija"** št. 3. "S. N. P. J.", v Johnstown, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan na 725 Broad Alley. K mnogoštevilnem vstopu v. omenjeno društvo vabi Odbor.

Društvo **Bratstvo** št. 4 "Sl. N. P. J." v Steel, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mescu, ob 2 uri popoldan v prostorih brata K. Dernača. Odbor.

Društvo **"Naprej"** št. 5 S. N. P. J. v Clevelandu ima svoje redne mesečne seje vsak prvi četrtek zvečer v mescu v društvenih prostorih na 1778 St. Clair Str., Cleveland, O.

Društvo **"Bratstvo"** št. 6 S. N. P. J. v Morgan, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih br. Fr. Miklaučiča na Sygen. Odbor.

Društvo **"Bratoljub"** št. 7. S. N. P. J. v Claridge, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani nemške zveze ob 9 uri dopoldan. Somišljeniki se vabijo v društvo Josip Kravanja, tajnik.

Društvo **"Delavec"** št. 8. S. N. P. J. v So. Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v društvenih prostorih brata Jak. Tisola, 9049 Greenbay Ave.

Društvo **"Bled"** št. 17 "S. N. P. J." v Lorain, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih brata Vrbanka. Alexander Seichnitzer, tajnik. 578—10th Ave., Lorain, O

Društvo **"Trdnjava"** št. 10 "S. N. P. J.", v Rock Springs, Wyo., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mescu ob 9 uri dopoldan. Ivan Lebor, tajnik.

Bratsko društvo **"Sokol"** št. 11 spadajoče v "S. N. P. J.", v Roslyn, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu pri br Ivan Malenšek-u. Odbor.

Društvo **"Edinost"** št. 12 "S. N. P. mesečne seje vsako prvo sredo v mesecu ob 8 uri zvečer v Murray Uper House. M. Zugel, tajnik. P. O. Box 127 Murray, Utah.

Društvo **"Edinost"** št. 13 "S. N. P. J.", v Wheling Creek, O., ima svoje redne mesečne seje vsako zadnjo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldan v prostorih br. Josip Hora. Odbor.

Društvo **"Sloga"** št. 14. "Sl. N. P. J." v Waukegan, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo, točno ob 2 uri popoldan v Jerebovi dvorani na 10. cesti. Andrej Masle, tajnik.

Društvo **"Zarja"** št. 15 "S. N. P. J.". v Ravensdale, Wash., ima svoje redne mesečne seje vsako zadno nedeljo v mesecu, v dvorani g. F. Ludovik-a v Ravensdale, Wash. Odbor.

Društvo **"Sloga"** št. 16. "S. N. P. J." v Milwaukee, Wis., ima svoje mesečne seje vsako prvo nedeljo v mescu. v prostorih brata C. Hoffbauerja 136 Reed St. Fran Budna, tajnik.

Slovensko narodno bratsko podporno društvo **"Bratstvo Naprej"** št. 9. "S. N. P. J.", v Yale, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 10 uri dopoldan, v slovenski Narodni dvorani pri sob. Dolari. Frank Levec, tajnik. Kamp 31, Pittsburg, Kans

Društvto **"Orel"** št. 19 "S. N. P. J." v Stone City, Kans., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu. Ignac Pečnik, tajnik.

Bratsko društvo **"Sokol"** št. 20 "S. N. P. J." v Ely, Minn., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v prostorih br. Jos. Selškar-ja. J. Somrak, tajnik. Box 62 Ely, Minn.

Društvo **"Orel"** št. 21 "S. N. P. J." v Pueblo, Colo., ima redne mesečne seje vsako prvo nedeljo, in vsako prvo po 15. vsacega meseca v dvorani M. Kochevar-ja 1217 Eller Ave. Odbor.

Društvo **"Danica"** št. 22 S. N. P. J. v Trimountain, Mich., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu. Matija Likovič, tajnik.

Društvo **"Edinost"** št. 23 S. N. P. J. v Darragh, Pa. ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, v dvorani Wm. Singer-ja v Eveningtown, Pa. Odbor.

Društvo **"Šmarnica"** št. 24. S. N. P. J. v Jenny Lind, Ark., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu. Odbor.

Somišljeniki naročajte in priporočajte GLAS SVOBODE.

Na znanje.

Današnjo številko smo poslali nekaterim rojakom na ogled. Ako se jim list dopade, naj nam dopošljejo naročnino, če jim pa ni všeč, naj nam pa vrnejo list, da vemo, kako nam je postopati.

Svetujte vsem talijanskim delavcem, da se naroče na tednik **"IL LAVORATORE ITALIANO"**. (Talijanski delavec)

Ta list zastopa nevstrašeno koristi delavcev in odprto pove resnico o vzrokih današnje bede. Stane za celo leto $1.50 in se dobiva P. O. Box 206, Pittsburg, Kans.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 C. Centre Ave. blizo 18. ulice Chicago, Ill.

Odprla sva moderno urejeno gostilno na 156 Desplaines ulici in voglu Austin Ave—

kjer bodeva točila pivo prve vrste, pristna naravna vina in izborno žganje.

Unijske smodke na razpolago.

V obilni poset se priporočava vsem rojakom, brata

Polanšek brata.

Na prodaj

posestva proti takojšnjemu plačilu ali na obroke.

Vprašajte za imenik.

J. F. Stepina,

Odvetnik, notar in zastopnik za prodajo posestev.

352 W. 18th St. Chicago, Ill.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za $3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

PRVI NARODNI IZLET

vseh združenih slovenskih društev v Chicagi, katerega priredе društva:

Sv. Štefan, Slavija, Sv. Jurij, Sv. Alojzij, Slovenija, V. Sv. Martina itd.

v nedeljo dne 23. julija 1905 v Thornton Park, Ill.

z dvema posebnima vlakoma na Chicago Terminal železnici

Odhod s postaje Grand Central, Fift Ave. in Harrison zjutraj ob 8:30 in 9:30. Vlaka se vstavita na Blue Island Ave., Ashland Ave., Western Ave. in 26. ulici.

DOBITKI:
Na kegljišču dva.
Tekmovanje v dirki pet.
In sicer tekmujejo najprvo med seboj deklice, potem dečki, kasneje odrašene ženske, za njimi odrašeni možki, nazadnje pa debeli možki.

Listek za osebo 50 centov.

Hermanekov Angelika balzam je najboljše krepilo.

Kedar telo slabi in se njega moč čimdalje boljinbolj zmanšuje tedaj potrebuje želodec krepila za prebavljenje, da ojači čreva in ledvice. **Hermanekov angelika balzam** se proizvaja le iz korenin, zelišč in izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditev zdravja. Ako postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, telo ne dobiva dovelj jakosti, torej slabi in razpada, pristopno je boleznim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, nespečnosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v slabi krvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je najboljši kričistilec in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slabi.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar, 585 So. Centre Av. Chicago Ill.

Ogromni dobiček v naših premijskih kuponih.

Sedaj dobite toliko blaga za vsaki kupon kolikor je vreden. Vi lahko za kupone kupite blago v vsakem oddelku naše prodajalne, izvzemši oddelek za jestvine.

Leta 1904 sem vstanovil sistem kuponov. Za te kupone so dobivali odjemalci razne premije. V tem času sem pa uvidel, da moji cenj. odjemalci žele dobiti za kupone blago, kakršno si žele, da niso zadovoljni s premijami. Vsled tega sem sklenil, da bode vsakdo za moje kupone sedaj kupil, kar bode hotel v moji prodajalni, izvzemši jestvine.

Glavni vzrok mojemu sedanjemu nastopu je pa v tem, da imajo moji cc. odjemalci tudi dobiček od moje trgovine.

Tu ni nobenih posredovalcev. To je tvrdka Kolaček & Co. sama odredila v korist občinstvu.

Ti kuponi stanejo nič, ker se blago za isto ceno prodaja kakor bi ne bilo kuponov.

Ako le za pet centov kupite, dobite že kupon za pet centov. Ako imate kupone, so isti toliko vredni kakor gotov denar. **Ako ste kupili za $50 blaga, tedaj dobite vrednosti za $1.75.**

Kako dobite lahko kupone:
Ako kupite blago, tedaj dobite duplikat čeka. Ta ček oddajte, kjer se izdavajo kuponi. **Ceki se morajo oddati isti dan, kedar se kupi blago.**

Za $50 vrednih kuponov dobite en certifikat. Za ta certifikat lahko kupite v naši prodajalni za $1.75 blaga, izvzemši jestvine.

Ti certifikati se lahko vporabijo tudi kot del vplačila pri blagu, ki je več vredno kakor $1.75.

V našem premijskem oddelku je še mnogo krasnih predmetov, radi tega priporočamo našim cc. odjemalcem, da zamenjajo svoje kupone za te predmete, dokler jih imamo še v zalogi. Za $25 kuponov dobite že lepe predmete. Drugo blago pa dobite le za certifikate.

Prodajalec FRANK STONICH, vprašajte . . . po . . . štev. 22.

Fr. Kolaček & Co.

559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— Potovanje generalov. V nedeljo je prišlo v Postojno več generalov z velikanskim spremstvom. Pripeljali so s seboj kratkomalo vse, kar bi potrebovali, ako bi potovali na severni tečaj ali v kak drug popolnoma neobljuden kraj, ne pa z vsem preskrbljeni moderni trg Postojno. Imeli so s seboj tudi dve veliki posodi dunajske vode. Dasi so ostali v Postojni samo štiri dni, niso se prav nič bali spremeniti trg v nekak "logar". Cel hotel Ribnik je bil kuhinja in obedovalnica. Nalašč zanje postavljen štedilnik — katerega so seveda tudi naročili z Dunaja — je stal več sto kron. Za obed so imeli baje 32 strežajev; velika gospoda, še večja potrata. Človeka mora naravnost srce boleti, če vidi kako delajo z denarjem visokiji vojaški krogi; kajti naši prepotrebni ljudje morajo hoditi od Poncija do Pilata za podporo par kron, končno pa se jim še izjavi, da država nimo denarja in da ne more ničesar dati. Ako smo pravi prijatelji ljudstva, se nikakor ne moremo navduševati za vojaštvo, najmanj pa za tako generalsko potovanje, ki je odločeno za to, da vsak slučaj pripravi tla, na katera bi postavili naše sinove v boj proti Italiji. Postojnci so generale vzlic temu prav slavnostno sprejeli. Dolžnost kavalirskih generalov je, da poplačajo naravno gostoljubnost Notranjcev s tem, da pospešijo gradnjo vipavske železnice, ki je baje zanje same velike važnosti, za našo ubogo vipavsko dolino pa življensko vprašanje.

"Notranjec".

— Po vseh župnijah se sedaj prepoveduje ples ob nedeljah in praznikih, posebno strogo pa v podružnicah, kadar se bere maša. Ne vemo, kakšen namen naj ima ta prepoved nedolžnega kmetskega razveseljevanja. Zakaj se ne sme gojiti ples, ko vendar tudi kaplani najraje plešejo, če ne po konsumnih gostilnah privatnih hišah, pa po cestah in jarkih Ples se kaznuje sedaj s tem, da se ustavijo maše Pač lepo. Zakaj so pač kaplani v Marijinih družbah poučevali ples? Naše mnenje je, da bi bilo boljše razgnati vse Marijine družbe, kakor pa prepovedovati mladim ljudem naravno in nedolžno veselje. Ples je starodavna narodna navada in boljša reč, kot pa asketično in orgično življenje skritih črnih ljudi. Plesalo se je milijone let, predno se je ustanovila katoliška cerkev in plesalo se bo še, ko bo Petrova skala že davno propadla.

— Kapucin pater Ciril v Križu na Vipavskem se odlikuje po samih lepih čednostih. Zlasti napredno časopisje naskakuje kakor kozel zelen grm. Za to porabi vsako priložnost, pa naj se zgodi v navadnem razgovoru, ali na prižnici, ali pri spovedi. Spoveduje najrajši ženske in ljudje se kar spogledujejo, kaj uganja, če dobi kako mlado dekle pred linico. Sprašuje jo reči, ki morajo mlado srce še pohujšati in zastrupiti. Ali bi se taki kladi, ki se dobro redi ob kruhu in klobasah našega ljudstva, ne moglo pokazati poti dostojnosti in obzirnosti?

— Bisaga ni nikdar polna. Nekje na Notranjskem so bistroumni duhovniki iznašli prav praktičen način, kako si pomnože dohodke. Časih je pri birmi vsak boter lahko imel birmancev, kolikor je hotel. Zdaj pa se je to odpravilo. Vsak boter sme imeti zdaj le dva birmanca in nič več. Uspeh tega je, da se je število botrov, znatno pomnožilo in to so bistroumni duhovniki tudi hoteli. Več kot je botrov, več je goldinarčkov. Res, praktični so ti dušebrižniki in vedno iznajdejo kaj novega, kar polni bisago, ki pa vzlic temu ni nikdar polna.

— Srednjeveška omejenost. V nekaterih krajih imajo duhovnike, ki so uprav srednjeveško omejeni. To kaže naslednji slučaj. Neki železničar — kraja nečemo imenovati — je šel k spovedi in med drugim na spovednikovo vprašanje povedal, da ne gre k maši, ako ima v nedeljo službo. Spovednik ga je radi tega z veliko resnobo pograjal in mu v črnih barvah naslikal strašne kazni, ki ga čakajo. Železničar se je zagovarjal, češ, da tudi uradniki, ne hodijo k maši, kedar imajo službo. In spovednik je tudi nad uradniki izrekel ostro sodbo in jim zagotovil večno trpljenje, ker ne hodijo k maši, kedar imajo službo. Ta duhovnik torej misli, da uradniki in železničarji lahko službo zapuste, kadar hočejo ali pa da se bo na železnici ob nedeljah in praznikih ustavil promet, da pojdejo železničarji k maši. Kaj tak duhovnik ne čuti, da se mu morajo ljudje smejati, ako zahteva, naj popuste svojo odgovornosti polno službo, da pridejo k maši?

"Slov. Narod."

ZAHVALA.

Vsem cc. rojakom — sodrugom, ki so me na potovanju za "Glas Svobode" podpirali, izrekam najtoplejšo zahvalo, ker so pokazali, da so njih srca za napredek — za socialistično časopisje.

Končno priporočam le vrlo tako naprej! Ne pustimo se farbati od meščanskih listov, ki se iz nas še noručujejo, kedar so nas obrali za zadnji cent. Naši nasprotniki upijejo na vse grlo, svoji k svojim. S krajni čas bi bil, da se imi izrečemo: Kdor ni znami, je proti nam!

Vsem rojakom — sodrugom širom Amerike pozdrav — zajedno pa vabim vse na delo, ker le z združenimi močmi lahko zmagamo.

Fr. Miklavec, L. Box 115,
Willock, Pa.

Listu v podporo.

Darragh, Pa. — Ker je Togo zmagal in se je g. Sakser bal, da bode poražen 5c; ker se je g. Sakser bal, da Japonci ne bodo dobili posojila 10c: ker bi bil g. Sakser izvrsten ruski general, pa vendar noče oditi na bojišče 8c; ker sem se iz Sakserjevega lista naučil nekaj laških, turških, tartarskih francoskih in angleških besed 5c; ker g. Sakser slovenski ne zna 5c; Ker je nemški idiot japonskemu princu daroval svetinjco, Nikolaj pa je na Sakserja pozabil 5c; Za križec sv. Komarja, ki mu je že obljubljen 2c; ker smo ustanovili novo podporno društvo S N P J 10c.

$12.25 do vodopada Niagare in nazaj.

po Nickel Plate železnici, dne 18., 19. in 20. junija z dovoljenjem do povratka z dnem 24. junija ali z dovoljenjem vplačanega voznega listke z dnem 14. julija. Vlaki vozijo vsaki dan trikrat in so opremljeni z zračnimi spalnimi vozovi. Na vlakih Nickel Plate železnice so solidne cene. Južine v jedilnih vozovih stanejo le 35c do $1.00; torej a la carte. Za informacije se obrnite na John Y. Calahana, Gen. Agt., 113 Adams St., Room 298, Chicago, Ill. Potniška postaja v Chicagi je na vogalu Van Buren in La Salle ulic. Vozni listki se prodajajo v mestu na 111 Adams ulici in avditoriju Annex.

Ako pošljete denar v staro domovino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete. **J. VOKOUN,**
544 Blue Islnd Ave.

Mirko Vadjina
priporoča bratom
Slovencem svojo
BRIVNICO.
390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovanska tvrdka
Emil Bachman,
580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge ptrebščine.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsacemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizo 19 ulice CHICAGO, ILL.

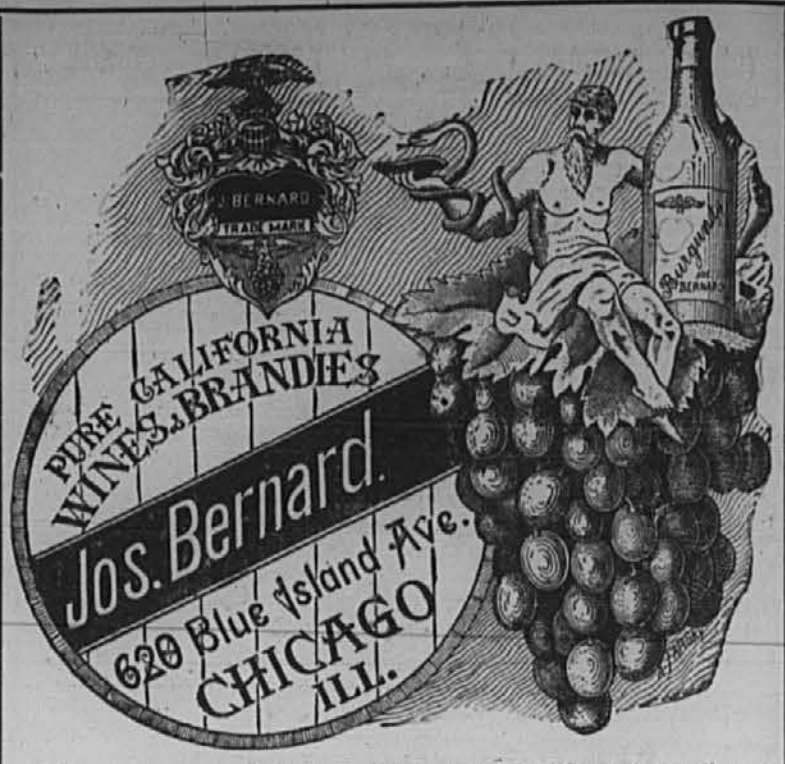

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti angleško brez učitelja

naj si nabavi najnovejši

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znamkah na naslov

V. J. Kubelka, P. O. Box 744
New York N. Y.

Stojte in mislite!

Česar potrebujete za redno življenje?

Zrak in hrano!!!

Vi ne morete živeti brez njiju. Gotovo ste tako pametni, da imate zraka, kolikor ga morate dobiti. A'i kako je z hrano? Vi veste, da želodec odpove hrano, ne glede na to je-li dobro pripravljena.

TO POMENI BOLEZEN V VSAKEM SLUČAJU.

Kakor hitro se Vam povrne slast do jela, že se počutite dobro.

Trinerjevo, zdravilno, grenko vino

je edini pripomoček, ki absalutno pomaga v mnozih slučajih. Ta lek povrne in pomnoži prebavno moč želodca in črev, in včinkuje tako blagodejno na te organe, da lahko prebavljajo najtežja jedila. Vi veste koliko je življenje vredno, ako lahko jeste vse, kar je Vam všeč, ne da bi Vam škodilo — veste tudi kakšne muke so, ako ne morete vživati hrane ne vsled revščine, ampak vsled bolezni.

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ohrani življenje za mnogo let,
ohrani zadovoljnost,
ohrani zdravje,
ohrani moč,

se lahko daje otrokom,
zbirčnim gospodičnam,
močnim ljudem,
starim ljudem.

To vino je najboljši pripomoček proti vsem želodčnim, krvnim in živčnim boleznim.

Dobiva se v lekarnah in boljših gostilnah.

JOS. TRINER,

799 So. Ashland Avenue **Chicago, Illinois**

SVARILO: Mnogo ljudi ponareja ta pripomoček pod raznimi imeni. Ako hočete imeti pravo grenko vino, zahtevajte Trinerjevo.

Trinerjev brinjevec ima vsaki dan več prijateljev, ker je naš narod prišel do prepričanja, da je najpristnejši in najmočnejši.

Wilke

Najboljši fotograf, izdeluje vsakovrstne slike razne velikosti.

Družbinske in društvene skupine. Ženitovanjske in otročje slike so naša specialiteta. Cene primerne in solidne.

391—393 Blue Island Ave, vogal 14. Pl.

Telefon Canal 287

Nad 30 let se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM, POKÓSTNICO, PODAGRO itd.
in razne reumatične neprilike.
SAMO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah ali pri
F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

LIEBICH Slovenski fotograf

poznat mej Slovenci že mnogo let izdeluje najlepše velike in male slike po najnižjih cenah.

80—86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

POMOČ IN ZDRAVJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.

ako hoče bolnik popolnoma ozdraviti je v prvi vrsti potrebno da zdravnik njegovo bolezen popolnoma in natanko spozna, to pa je edino le mogoče našemu slavnemu in najbolj učenemu profesorju, ker je on edini zdravnik, kateri po natančnem opisu vsako belezen, popolnoma in temeljito spozna.

Zatoraj, rojaki Slovenci, v slučaju da Vam je treba zdravniške pomoči vam mi priporočamo samo in edino le tega slavnega in izkušenega zdravnika ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponašati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

OZDRAVI VSE BOLEZNI, ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in radi tega ozdravi vse možke in ženske bolezni bodisi akutne ali pa zastarele (kronične). Za to tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh boleznij, kakor: bolezni na plučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni voltini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljevanja samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušenje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastečni, glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale notranje in zunajue bolezni. On je prvi in jedini zdravnik, kteri ozdravi jetiko, **ozdravi vse tajne možke in ženske spolne bolezni,** kakor tudi „sifilis", točno in popolnoma. (Zdravljenje spolnih bolezni ostane tajno). Ženskam in moškim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredn, naj se takoj do njega obrnejo.

BERITE nekaj najnovejših priznanj, s kterimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Slovenka: M. HEGLER — 1239 Bohemian Ave — Pueblo, Colo.

Ozdravljena od akutne bolezni ženskih organov — narednega mesečnega čiščenja, belega toka — bodljaja in krča v trebuhu križu, težkega dihanja, glavobola in srčne bolezni.

Slavni gospod Profesor!

Naznanjam Vam da sem sedaj popolnoma zdrava. Vaša zdravila so mi zadostavala za popolno ozdravljenje — moje težke bolezni vsled katere sem trpela nad tri leta in katere ste me Vi edini popolnoma ozdravili, srčno se Vam zato z mojim možem zahvaljujeva in Vas priporočava vsem rojakom Slovencem ker ste v resnici najbolj učeni in izkušeni zdravnik.

Tudi Vam pošiljam mojo sliko in Vam ostanem do groba hvaležna.

Mari Hegler
Bohemian Ave 1239
Pueblo, Colo.

Ozdravljen od kronične bolezni želodca in notranjih prebavnih organov.

Cenjeni gospod profesor!

Vam naznanjam da sem po vaših zdravilih popolnoma ozdravil in sem zdaj čistó zdrav in vesel kakor poprej in delam že en mesec. Vam pošiljam mojo sliko, ko sem bil pri vojakih v ol kontri Austriji.

Pozdravljam Vas dobrodelni gospod profesor.

Johan Strah.

Slovenec: JOHN STRAH
69. W. Feremt Str. — Massilon, O.

Iz vsega tega se jasno razvidi, da se bolniki, najzanesliveje ozdravijo pri našem slavnem zdravniku.

Zato, ako ste slabostni, bolni, ako izgubljate moči ali trpite na kterikoli bolezni, če je vaša bolezen zastarela ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni tar pošljite pismo na ta-le naslov:

Dr. E. C. Collins

Medical Institute

140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da bodete zagotovo in popolnoma ozdravili.

RAZNO.

—Krivoverec s papeževim redom. Nepreračunljiva so baje pota božje previdnosti, ali še bolj čudna so gotovo pota "božjega namestnika v Rimu. Papež je glavar cerkve, ki se imenuje edino "zveličavna". Vsi nekatoličani so v katoliških očeh veliki grešniki in zaprta so jim na veke vekov vrata nebeškega kraljestva. Pred kratkim je še napisal "sveti" oče pismo zaradi odpadanja od katoliške cerkve, v katerem se je britko pritoževal. Luteranci, ki so se odtrgali od katoličizma, veljajo za posebno hude krivoverce. In misliti bi bilo, da je krivoverec, brez obzira na njegov poklic, s katerim nima cerkev, organizacija duš, ničesar odpraviti. Tako je tudi nemški cesar, glavar protestantovske cerkve v Nemčiji, krivoverec in po katoliških nazorih že sedaj obsojen na večni pekel. Ali pri cesarju zatisne papež ne le eno oko, temveč oba in ravnokar čitamo, da je podelil Pius X. Viljemu red svetega groba. To bodo klerikalci čudno gledali, da daje njihov papež krivoverskemu poglavarju svoja največja odlikovanja! Morda hoče s tem dokazati, da je socijalen papež.

— Zidarska stsvka v Gracu, ki je trajala šest tednov, je bila v soboto vsled posredovanja namestništva končana. Delavci so dosegli lep uspeh, ki leži zlasti v tem. da je najnižja plača za navadna dela določena s 3 K 40 vin., v tem ko je prej mnogo zidarjev zaslužilo komaj po 2 K 70 vin. Za fasadna dela je najnižja plača 5 kron, za nevarnejša dela je razven dosedanjega "Pinselgelda" ustanovljena še doklada 25 vin. na dan, za zidarje pri ognjiščih in kotlih je minimalna mezda 4 krone. Slovenski delavci razvidijo iz tega lahko. kako koristna in potrebna je organizacija. Ako ne bi bilo pri nas še mnogo sto delavcev popolnoma brezbrižnih za organizacijo, pa bi se njih razmere tudi kmalu popravile.

— Živinski starši. Pred graškim sodiščem sta bila obtožena delavec Anton Fleischhacker in njegova žena. Fleischhacker je svojega štiri mesece starega otroka tako pretepal, da je otrok vsled ran umrl. Živinski oče priznava, da je otroka že tepel, ko je bil — 11 dni star. Vsled poznejšega pretepanja je imel otrok zlomljeni obe roki, desno nogo in tri rebra. Tri mesece staremu otroku je enkrat vlil v usta toliko močnega ruma, da je otroka skoraj zadušilo ter je vsled opeklin ves dan strašno jokal. Nečloveški oče je bil obsojen v osemmesečno ječo, žena pa, ki je trpinčenje mirgledala ter sploh otroka zanemarjala je dobila 14 dni zapora.

Naš rojak John Kumar je od-odprl gostilno na Laflin in 20. ulici in Blue Island Ave. Podrobno poročilo v oglasu na 2. strani.

Darragh, Pa.

Na zadnji seji društva "Edinost" št. 23 S N P J so bili izvoljeni naslednji bratje odbornikom:

Jakob Jesenšek, predsednik; Cene Hutar. podpredsednik; Karol Markovšek, tajnik; Jože Hauptmann, blagajnik in zastopnik Miha Fleck, zapisnikar; Ivan Rojc, reditelj.

Bolniški odbor za Darragh, Pa: Anton Budna. Za Propetehall Gregor Masterle, za Herminie, Pa. pa Valentin Urbas.

Vse rojake tu in v okolici, ki še niso člani kakega društva, vabimo, da se vpišejo v naše društvo, ker je to edino podporno društvo tukaj in v okolici. Vstopnina in mesečni doneski so v primeri s podporo, katero dobivajo bolni ali ponesrečeni bratje, v resnici malenkostni. Prihodnja seja se bode vršila prvo nedeljo v mesecu juliju v Ewnigstown v dvorani W. Singer sredi pota med Darragh in Herminie in sicer ob 2. uri popoludne. Kdor želi vstopiti v društvo naj se zglasi pri predsedniku ali tajniku.

Z bratskim pozdravom
Jakob Jesenšek, predsednik.

Slovenci v Chicagi pozor!

V soboto dne 17. junija t. l. ob 8 uri zvečer bode v Narodni dvorani 587 S. Centre Ave. društvenena seja slovenskega socialističnega kluba, na katero se vabijo vsi Slovenci v Chicagi in okolici. Odbor.

Naj impozantnejši izlet

bode letošnje poletje v Asbury park, N. J., ki je za jedno tudi sestanek narodne izobraževalne zaveze. Vlaki vozijo od 3. do 7. julija po Nickel Plate železnici. Pri tem izletu je tudi dovoljeno, da se izletniki poslužijo West Shore ali Lackawanna železnice da lahko izstopijo ob Chautauqua jezeru, vodopadu Niagara in v New Yorku. Vozni listki po $21.35 za tje in nazaj se bodo prodajali dne 29. in 30. junija, 1. in 2. julija, z dovoljenjem dopovrat, ka z dnem 31. avgusta, ako so listki vplačani. Izletniki. ki imajo povratne vozne listke vplačane da 31. avgusta, lahko potujejo preko slikovitega gorovja v državanama New York, in Pennsylvania, ob reki Delaware, ali skozi krasno dolino Mohawk doli do rekeHudson, odkoder, se lahko pride po enodnevni prosti vožnji s parnikom v Albany in New York City. Izletniki si lahko izvolijo tudi drugo pot. Na vlakih Nickel Plate železnice so cene zmerne in solidne. Južine v jedilnih vozovih Nickel Plate železnice stanejo 35c do $1; torej a la carte. Postaja v Chicagi — La Salle Station — na vogalu Van Buren in La Salle ulic. Vozni listki se prodajajo v mestu na 111 Adams ulici in v avditoriju Annex.

Za podrobnosti pišite John Y. Calahan, General Agt., 113 Adams Str. Room 298, Chicago.

Bolna šolška učiteljica.

Gdč, Ema Mengler, šolška učiteljica v Brune, Neb. je težko obolela. Nje oče, g. Frank Mengler je nam pisal naslednji list: "Moja hčerka je bolehala za boleznijo v želodcu in na pljučah. Večkrat je bljuvala tudi kri. Mi smo se bali, da ne bo nikdar več okrevala, ker smo domnevali, da ima jetiko. Na zadnje smo poskusili Trinerjevo, zdravilno, grenko vino. Bili smo presenečeni, ko smo opazili, kako hitro se ji vrača zdravje. Telesna moč se ji je kmalu vrnila in danes se počuti bolj močno, kakor kedaj poprej."

Trinerjevo zdravilno grenko vino deluje direktno na želodec, pomnožuje prebavno moč. čisti in množi kri. To je tajnost vseh vspehov, ako se rabi ta pripomoček. Kdor potrebuje telesne in življenske moči, jo bode zadobil, ako le rabi to izborno zdravilo.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Ako nameravate obiskati svoje sorodnike v stari domovini, če jih želite vzeti v Ameriko tedaj pišite za pojasnila in vozne cene M. V. Konda-tu, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je $20.50. Temu je pridjati še 10 centov za poštnino.

Rojaki v Clevelandu in okolici pozor!

Notarska pisarna.

Izdelujejo se vsa notarska dela (Vollmacht), kupna, dolžno pisma, prošnje radi vojaščine itd. Oddaljeni rojaki dobe pismena pojasnila brezplačno proti odškodnini poštnine.

William Sitter
26 Franklin Extension
Lakewood, Ohio.

Svetovni mir.

Konec.

Danes vidimo tri prince miru, ki tekmujejo drug z drugim. Prvi je predsednik Roosevelt, ljudski zastopnik (?), ki vodi ljudovlado Združenih držav severo-amerikanskih prav tik nevarnega in dragega pota evropejskega imperializma, včasih celo absolutizma. Roosevelt je prilično toliko odkritosrčen in resničen kot cesar Viljem II., kateri od same goreče ljubezni do vesoljnega miru ni storil druzega za dosego opuščenja vojevanja, kot pomnoževal je in vtrjeval svojo vojsko in mornarico odkar vodi vladno krmilo Nemčije. In tretji, ne zadnji, beli golobček miru je slaboten car Nikolaj, ki se nač kaže kot ognjevit in navdušen nasprotnik morije, med tem pa nadaljuje vojno, ki je neprekosljiva v vbijanju, grozi in vinčenju.

Ti trije nadangelji miru držijo z levico oljkino vejico — znak miroljublja — v slepi svet, med tem ko z desnico vihtijo njih krvižejne meče vodeč nevedne, pohlevne in krotke ljudske mase v nespametno, barbarično klanje. Njih jeziki vpijejo: "Mir! Mir! Mir!" a srce njih pa [illegible] v vrčevanju človeških bitij in blaga, katerega plakujoče sirote in vdove stradajo.

Kako dolgo bo še to trpelo?

Naravno je, da ljubijo svetovni mogočneži militarizem, kajti edino vojaštvo je, ki drži moč in mogočnost teh pijavk; a da so delavci dvajsetega stoletja tako nevedni in tako sužnjevski, da se ponižajo kapitalistom za čuvajske pse in skrbno čuvajo njih prigoljufano in nakradeno bogastvo, med tem ko sami ne posedujejo ničesar kot revščino, temu se je pa čuditi brezmejno.

Vojskujoči državi ste hudodelca v pravi luči. Njiju pomagači so drugi nrodi, ki tvorijo gledalce jednako pri dvoboju petelinov. Kadar se boreča petelina trgata v kosce in kri moči zemljo, posebno kadar jeden, v časih oba obnemagata ter se zvalita mrtva na tla, takrat prisotni suroveži ploskajo veselja in se radujejo.

Ali tu niso več pretepajoči se petelini; bojevniki so živi možje, naši bratje, kakor jih zovemo kadar smo v kristjanskir cerkvah. Najmanj 50.000 mož je bilo umorjenih pri obleganju Port Arthurja. Petdeset tisoč mož, gotovo mnogo družinskih očetov ali sinov v podporo starišem. More si kdo predstavljati, kai to pomeni? Da, celo ruskega slikarja Verešćagina podoba je daleč prekošena. Kedo zamore povedati koliko več mož je padlo v orjaških bitkah med Kuropatkinom in Oyamo? Kdo ve koliko teles je požrlo morje med pomorsko bitko med Togo in Rojestvenskim? Prištej to k 50.000 in pomisli, da morija vedno nadaljuje in da bridka smrt zahteva novih žrtev vsaki dan.

In ni ga, da bi djal: "Dovolj je!" akoravno bi se moral dvigniti ves izobražen (?) svet ter zagnati krik: "Ne jeden mož in ne jeden cent za vojaštvo."

Ne pozabimo toraj, da edino delavec — producent bogastva svetovnega — zamore vstvariti konec vseh bojevanj, med tem ko vsi ostali hinavski odkritosrčneži ne morejo dru zega storiti kot vedno pomnoževati njih legijone.

Miljarde delavskih slojev ne bi smele niti za trenutek misliti: "Naš vpliv je premalenkosten; naša moč prenečnostna." Nasprotno, zavedati se morajo, in z združenim glasom zakričati celemu svetu: "Mi, in samo mi imamo v naših močeh napraviti vojskovanje nemogoče. Mi in nihče drugi smo stvaritelji boljše bodočnosti! časov, kjer bo mir, prostost in človeško življenje podarjeno vsakomur kdor dela — vstvarja."

Ne kadar bomo krotki kot golobčki in se ljubili medsebojno kot bratje in sestre, marveč kadar bodemo izprevideli, da le s združenimi močmi zamoremo doseči prospeh, kadar bomo zadobili splošni pogum in dvignili močne naše pesti proti puhlim koruptnim izsesavalcem, prišla ih zacvetela bo ista unija ali zadruga vesoljnega delavstva, ki mu je že dlje časa prerokovana, unija, ki bo zadavila môro, ki tlači stvaritelje vsega že stoletja in posadila delavca na isti nivo jednakopravnosti in jednakoveljavnosti in mu podelila [illegible] pravnomočnost do vživanja sadov naše zemlje kot jo imajo danes Rothschildi, Rockefellerji, Carnegieji in vsi drugi posvetni in cerkveni vladajoči slojevi.

Da, samo to, samo solidarnosti, združenja, poguma in pravih voditeljev je potreba in doseže se, da bo proletarijatu posijalo isto solnce, ki sije denarnim kraljem že izza pamtiveka in še le potem se bo vresničil glas: "Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje."

Sloga jači, nesloga tlači.

Viljem Radešky.

4000.

času primerna povest iz prihodnjih dob.

Po vzorih dr. Nitmaha

napisal

dr. Nevesekdo.

VI.

"Kako to?"

"Ker bi bil sam rad dobil strežniško to službo."

"Pojdiva v mesto!" izpregovorim nato. "Prav rad te vzprejmem v službo. Kam naj kreneva najprej?"

"Najprej morava k slavni policiji!"

"Kaj vraga," začudim se, "policijo imate tudi?"

"Gotovo! Stari in slavni pisatelji so v imenitnih svojih delih dokazali, da je več tisoč let stara ta institucija, in da so mogle brez nje prebivati samo barbarske države. Naša policija pa je tudi izvrstno urejena, in ko je papeževo brodovje leta 1989. zasedlo države na južnoafriškem nosu, uvedla se je onda policija po našem vzoru."

"Čudno! Čudno!"

"Prepričal se bodeš sam o vsem! Odriniva sedaj, in ako želiš kaj poutka, bodi ti moja učenost verna in poslužna strežnica!"

"Hvala ti iskrena! Spominjati se hočem prijaznosti tvoje!"

Napotiva se v omenjene ozke ulice. Pozornost so mi vzbujale podobe po zidovih. Kakor smo nekdaj slikali svetega Florijana z golido pod ostrešja, tako se je kazal malone nad vsakimi vrati droben svetniček, držeč na vrvici majhnega psa.

"Kdo je sveti mož s psičkom?" vprašam svojega strežnika.

"Svetnik še ni," odgovori mi, "vender menim, da bode skoro. Blažencem ga je uvrstil že nadškof Jacobus LVII."

"Kako je ime blaženemu možu?"

"Blaženi Anton od Kala je to; v tej provinciji ga prištevamo cerkvenim učenikom, ker je spisal obilo svetih in učenih knjig."

"Cemu vodi s sabo psička?"

"Takoj ti razjasnim! Ko je živel omenjeni sveti mož, napadali so ga brezverci od severa in juga in zasmehovali so njega in svetost njegovo. Gori v mestu na severu mu je živel najhujši nasprotnik — svete knjige nam gotovo dokazujejo, da ga je obsedel šatan že pri rojstvu — in s pomočjo tega satana je spisal mnogo hudobnih knjig ter tako sejal ljuljiko med pšenico, katera se je vsipala iz rok blaženega Antona od Kala na njivo Gospodovo. Boj je bil resnice z lažjo. Že je omagovala resnica, ki se kaže v ponižni nagoti svoji, in že je zmagovala laž, ki se kaže v bliščečem, pregrešnem lišpu. Blaženi Anton se posti nato petnajst dnij, šestnajsti dan pa gre na Sveto Goro, dvigne roke proti severnemu mestu in prosi prekletstva z neba na sovražnika svojega. In glej, zgodi se čudo! Prvo čudo blaženega Antona od Kala! Ponižan je bil satan, in njegov služabnik v severnem mestu je izgubil v tisti uri, ko je sveti mož na Sveti Gori dvigal koščene roke proti oblakom, dar jezika, in namesto tega daru mu je ostalo jedino lajanje, kakor ga čujemo pri svojih psih."

"Ali je to čudo blaženega Antona od Kala dokazano?"

"Nedvojbeno!"

"Hm! Dobro torej! Zato ima psička pri sebi?"

"Prav zato. Imeniten pomočnik je pri pasjih boleznih, kar je sosebno v našem mestu velikega pomena, ker je toliko psov. Glej, tukaj je policijsko poslopje!"

Obstala sva pred prostornim zidovjem, v katerem je tiste dni gospodovala policija ljubljanska.

"Najprej se nama je oglasiti pri patru gvardijanu, da nama dá svoj visum."

"Pri patru gvardijanu?" začudim se.

"Dá, pri patru gvardijanu. Naša policija je izročena že tristo let očetom kapucinom, ki izvršujejo svoj posel na veliko zadovoljstvo premilostivega nadškofa!"

"Kako je to mogoče?"

"Prav lahko! S takšno policijo je pomagano državi in pomagano tudi redovnikom kapucinom. Kdor zagazi slavni policiji v pravično pest, plačati mora določeno pristojbino, ako je količkaj denaren. Po tem poti ima država brezplačno policijo — pomisli, koliko denarja se je potrosilo prej v surovih časih! — očetje kapucini, ki zidajo sedaj že deseto cerkev, pa imajo redne in stalne letne dohodke."

"Za Boga, modra naredba! Razjasni mi še, s kakšnimi posli se sosebno bavi vaša policija?"

"Različni so ti posli in težavni. Največ opravka dajo grešniki, ki so se pri izpovedi očistili grehov svojih."

"Tega ne umejem. Kaj je slavni policiji do izpovedanih grešnikov."

"Pozna se ti, da nisi čital knjig blaženega Antona od Kala! Večna previdnost ti je zaklenila ta vir modrosti, in sedaj begaš v temi. Poslušaj! Do tistih dob, ko je zavladal nadškof Jacobus LVII., bila je izpoved strogo cerkvena ustanova. Izpovednik je odpuščal grehe in pokoro je nakladal grešnikom. Ali se je pa naložena pokora opravljala, ali ne, kdo vé! Kaj pa piše blaženi Antonius? Država ima vso moč v rokah, in nje dolžnost je, s to močjo zabraniti, da se ne dela greh in da grešnika dohiti tudi upravičena kazen. To je načelo blaženega Antona od Kala. In ali morda ni utemeljeno v pridodi in božjih zakonih?

"Utemeljeno je! Toda kako se uporablja v vsakdanjem življenji?"

"Precej ko je nastopil nadškof Jacobus LVII. slavno svojo vlado, združil je z izpovednico železno pest posvetne vladne moči. Kdor se izpove grehov, njemu naloži breme cerkvene pokore ali naloži se mu tudi breme posvetne pokore. In to breme je težje od prvega!"

"Kakšno je?"

"Zdajci ti povem. Kdor je izpovedan, temu izroči izpovednik bel listič, kjer je zapisano število palic, katere mu našteje posvetno oblastvo v pokoro izpovedanih grehov!"

"Število palic! Je li prav čulo moje uho?"

"Resnično, število palic! Kaj bi bila naša država brez palice! Blagonosno to orodje je steber, da, glavni steber javnemu življenju našemu."

"Razloži mi še, kako nadzira posvetno oblastvo, da se vsakomur odšteje prisojeno število, kakor določa izpovedni listič?"

(Dalje prihodnjič.)

Somišljeniki naročujte in priporočujte "GLAS SVOBODE".

KAKO JE MOGOČE, DA DOBE NEkateri Slovenci, takoj pri svojem prihodu v Ameriko dobre in lahke službe?

To je mogoče le vsled tega, ker se isti potrudijo kolikor mogoče kmalo in hitro navaditi se tukajšnih razmer in se navzeti šeg in posebno naučiti se tukajšnega jezika.

Vsak naseinik naj torej skuša, da se v prav kratkem času nauči tukajšnega jezika, ter naj se za to posluži "Slovensko-Angleškega rečnika", katerega prodaja

V. J. KUBELKA, Box 744, NEW YORK, N. Y.

(cena mu je samo 60 ct.)

Pri naročilu tega slovarja, ki ima obliko žepne knjižice, priložite znesek 60 ct. v poštnih znamkah ali pa Post Money Order na zgoraj omenjeni naslov.

Najmodneja in najboljša trgovina

Spomladnih oblek in površnikov.

V zalogi imamo največji izbor oblek in površnikov za odrasle in dečke po najnižji ceni na zapadni strani mesta.

Obleke od $ 6. naprej,
površniki " " 8. "

Naročene obleke izdelujemo po najnovejši modi na trgu. Cene nizke. **Obleke po naročilu delane od $14. naprej.**

Velik izbor oblek za dečke, otroke in drugih potrebščin za gospode. Pridite in prepričajte se pri staro znani tvrdki.

J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Telefon — Canal 1198

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

SLIKA PREDOČUJE

uro za gospode

z zlatom prevlečeno (gold filled).

Pokrovi so jamčeni za 20 let. Kolesovje ima 15 kamenov in je najboljšega sistema "Springfield Ill. Movement" 16 size.

Vsled znižane cene stane sedaj le

$14.50

Ako želite dobro in trpežno uro po nizki ceni, si jo lahko naročite sedaj.

Kolesovje se jamči za tri leta.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek

Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Posebne cene za tovorno blago in potnike

ZA

NASELJENCE in KUPOVALCE KMETIJ

Kdor kupuje zemljišče za sadjarstvo, živinorejo, poljedelstvo v okrajih GARFIELD, EAGLE, DELTA, MESA, MONTROSE in HINSDALE, COLORADO, se lahko popelje tja le po

DENVER & RIO GRANDE železnici

Za natančno pojasnilo pišite

R. C. NICHOL,
General Agent, Denver & Rio Grande R. R.
242 Clark St., Chicago, Ill.

S. K. HOOPER,
General Passenger & Ticket Agent,
Denver, Colo.